150. Številka. V Ljubljani, v petek, 3. julija 1914. LXVII. leto.

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen: celo leto naprej . . . . K 24·— | pol leta . . . . 12·— | četrt leta . . . . 6·— | na mesec . . . . 2·—

v upravništvu prejeman: celo leto naprej . . . . K 22·— | pol leta . . . . 11·— | četrt leta . . . . 5·50 | na mesec . . . . 1·90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.
Uredništvo: Knaflova ulica št. 5 (v pritličju levo,) telefon št. 34.

Izhaja vsak dan zvečer izvzemši nedelje in praznike.
Inserati veljajo: peterostopna petit vrsta za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.
Upravništvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.
Posamezna številka velja 10 vinarjev.
Na pismena naročila brez istodobne vposlatve naročnine se ne ozira.
„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko: celo leto skupaj naprej . . K 25·— | pol leta . . . . 13·— | četrt leta . . . . 6·50 | na mesec . . . . 2·30

za Nemčijo: celo leto naprej . . . K 30·—

za Ameriko in vse druge dežele: celo leto naprej . . . . K 35.—

Vpošiljanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka.
Upravništvo (spodaj, dvorišče levo), Knaflova ulica št. 5, telefon št. 85.

Ravnopravnost narodov.

Ob krsti umrlega prestolonaslednika in njegove soproge žaluje tudi velika ideja — narodna ravnopravnost.

Pokojni prestolonaslednik je bil v vsakem oziru samosvoj mož. Njegov ideal je bila velika in močna Avstrija, a hotel je tudi, da bi v njem prebivali zadovoljni narodi in zato je bil nasproten vsakemu narodnemu zatiranju in vsaki nacijonalni krivici.

Ne da se kontrolirati, kaj je resnično in kaj neresnično na načrtih, ki se pripisujejo pokojnemu nadvojvodi. Slišalo se je, da je naklonjen trijalizmu, to je državnopravnemu združenju vseh južnih Slovanov v eno celoto; slišalo se je, da je bil odločen nasprotnik madžarskega tiranstva in da je imel namen, pomagati nemadžarskim narodnostim do ravnopravnosti; vedelo se je za njegove posebne simpatije za Čehe; znane so njegove tople besede o Hrvatih.

Slovanski narodi v habsburški monarhiji so pričakovali, da naredi prestolonaslednik, kadar zasede cesarski prestol, konec tradicijonalnemu sistemu, da mora v Cislitvanski gospodovati Nemštvo in uživati vse bogate sadove tega gospodstva; na Ogrskem pa Madžarstvo. To je tradicija, ostala še iz časov, ko so bili avstrijski vladarji zaeno tudi nemški cesarji, in izvrševanje te tradicije je morda največja nesreča za naše cesarstvo.

Razmere habsburške države so take, da je notranja konsolidacija najnujnejša vseh potreb. Krog in krog nič zanesljivih prijateljev, pač pa veliki sovražniki, oboroženi do zob. Naj pišejo oficijozna peresa kar hočejo in naj so oficijalni govori še tako medeni — vsi čutimo, da se bližajo težki časi, ki jih more monarhija zmagovito prestati, samo če se bo opirala ob zadovoljno prebivalstvo. A kdo je danes v Avstriji zadovoljen? Nemec in Madžar je pač lahko zadovoljen, saj ima vsega v izobilju, saj je gospodar v državi in uživa vse, kar daje gospodstvo, a drugi narodi so vsi, ali več ali manj nezadovoljni, se čutijo zapostavljene v vseh ozirih, prikrajšane v svojih pravicah in oškodovane na svojih interesih. To veliko nezadovoljstvo razjeda državo in gloda na njenih temeljih in odpraviti to nezadovoljstvo, je poglavitna naloga države in njena prva potreba.

Sovražniki slovanskih narodov izrabljajo smrt prestolonaslednika na najbrezobraznejši način za svoje politične namene. Utrditi hočejo svoje gospodstvo in svojo pravico, da smejo eksploatirati vso državo in vse njene narode, persekucije vseh Slovanov, zlasti nas Slovencev terjajo na ves glas in besno odklanjajo priznanje vsake ravnopravnosti.

Ne da se tajiti, da se nahajamo v kritičnem trenotku. Z vsemi močmi izrablja zlasti Nemštvo tragično smrt prestolonaslednikovo, da bi dinastijo navezalo nase in krono pridobilo na svojo stran ter da bi v državi izzvalo splošen boj proti slovanskim narodom, ki naj bi pokopal načelo ravnopravnosti.

Prezgodaj bi bilo reči, kak konec bo to vzelo in če bo imelo kaj uspeha. Toda, to bodi povedano ob uri, ko poneso prestolonaslednika k zadnjemu počitku, da more Avstrija le obstati kot država zadovoljnih narodov.

Notar Hafner in sodnik Černošek.

Mate Hafner, notar v Ljubljani in njegov talmi - koncipijent Fr. Černošek, bivši sodnik na Moravskem, sta si stekla novo blamažo. Oba se že od l. 1912. trudita na vse kriplje, da bi bivšega sodnika Černoška v listo notarskih kandidatov na Kranjskem po raznih nelepih potih vtihotapila in mu tako po ovinkih preskrbela notarsko mesto na Kranjskem.

Fran Černošek je bil 13 let v državni službi na Moravskem in je bil vsled neke disciplinarne preiskave okrožnega sodišča v Iglavi prisiljen prostovoljno (?) prositi za definitivno vpokojitev kot sodnik, ker je uvidel, da je njegovo nadaljne uradovanje nemogoče in nevzdržljivo.

On je pa kot vzrok za svojo vpokojitev v svoji prošnji navedel veliko srčno nervoznost, vsled koje mu ni mogoče opravljati sodne službe še dalje.

Poizvedbe, ki so se uradoma vršile, kakor smo iz zanesljivih virov izvedeli, so pa dognale, da je Černovšek že v svoji ožji domovini na Moravskem prosil za vpis kot notarski kandidat, da pa je dotični notar takoj to prošnjo zopet umaknil, ko je izvedel, kdo da je ta bivši sodnik, katerega so časopisi dolgo časa napadali in trgali, ne da bi bil imel poguma se s tožbo proti tem ponovnim napadom braniti.

Njega je tudi Mate Hafner posnemal, ker tudi ta ni hotel »Zarje« tožiti, ko mu je vsa mogoča lopovstva očitala, katere bi priprost človek gotovo s tožbo preganjal, če ima le kaj čuta za čast v sebi.

Ko so uradne poizvedbe dognale, da je vsled raznih nečednih okolnosti Černošek izgubil zaupanje in je postal za državno službo nesposoben in nemogoč, ter se je vsled jasnega namigljaja od predstojnega mesta moral dati vpokojiti, je tudi notarska zbornica zavrnila prošnjo Mate Hafnerja radi vpisa Černoška v listo notarskih kandidatov.

Mate Hafner in njegov famulus Černošek sta se pa zoper to odklonitev pritožila l. 1912. na graško nadsodišče in se opirala na dejstvo, da je tudi že c. kr. najvišje sodišče razsodilo, da je Černoška v listo notarskih kandidatov vpisati, ker je predložil neko formalno sicer neveljavno spričevalo, iz kojega je razvidno, da je kolikor toliko že slovenščine zmožen, kar baje za kandidata zadošča.

Zbornica, ki je zahtevo Černoška že v drugič zavrnila, se ni mogla na razloge najvišjega sodišča ozirati, ker so uradne poizvedbe spravile toliko obremenilnega gradiva na dan, da je zbornica prišla do prepričanja, da bivši in vpokojeni sodnik Černošek nima onih lastnosti, katere mora imeti notar in notarski kandidat, in radi tega se je prošnjo Hafnerja in Černoška z navedbo dokazanih negativnih razlogov navzlic odredbi najvišjega sodišča zavrnila.

C. kr. nadsodišče v Gradcu pa je odločbo notarske zbornice potrdilo, rekoč, da so vzroki zbornice popolnoma utemeljeni in da je odklonitev povsem osnovana. Hafner in Černošek sta dve leti počivala in Černošek je hodil kot neplačani gost v pisarno Hafnerja in šele letos, 11. maja 1914., je zopet ponovil Hafner svojo prošnjo radi vpisa Fr. Černoška v listo kranjskih notarskih kandidatov.

To prošnjo je pa zbornica zopet zavrnila, ker **je bilo že pravomočno razsojeno**, da se prošnji Hafnerja in Černoška za sprejem slednjega med notarske kandidate iz uradno dognanih vzrokov ne more ugoditi.

Ali Mate Hafner in Fr. Černošek sta v nepomirni zaslepljenosti hotela z glavo skozi zid in si nista dala dopovedati, da veljajo že dognani razlogi, ki sta jih prva instanca, to je notarska zbornica, in nadsodišče na podlagi sodnih civilnopravnih in disciplinarnih spisov konstatirala, tudi še danes.

Radi tega sta vložila zopet obširno pritožbo na predsedstvo c. kr. višjega sodišča v Gradcu.

Tudi druga instanca je odločbo c. kr. notarske zbornice v Ljubljani z obširno motivacijo potrdila.

Med razlogi navaja tudi, da je razvidno iz pravdnega akta c. kr. okrožne sodnije v Iglavi Cg I 128/10 in iz disciplinarnih spisov c. kr. prezidija okrožnega sodišča v Iglavi, da so pomisleki notarske zbornice zoper vpis Černoška v listo notarskih kandidatov povsem utemeljeni in da se je z vso pravico od strani zbornice s sklepom iste z dne 27. julija 1912 št. 240/1912 iz gori navedenih razlogov odklonil vpis Černoška v listo kranjskih notarskih kandidatov.

Černošek je 12. maja 1914. št. 86. iznova prosil za vpis v listo kandidatov in priložil potrdilo c. kr. predsednika nadsodišča v Brnu z dne 8. maja 1914 št. 6248/12/14, v kojem je potrjeno, da Černošek ni bil disciplinarno kaznovan in da je bil na njegovo lastno prošnjo vpokojen. Zbornica pa je nato izjavila, da se pravni položaj ni prav nič spremenil in je prva odločba postala pravomočna.

Nadsodišče utemeljuje svojo odločbo nadalje s tem, da ne dokazuje spričevalo nadsodnije v Brnu ničesar, kajti niti notarska zbornica niti nadsodnija v Gradcu se nista opirala na disciplinarno obsodbo Černoška, temveč je zbornica v svoji odločbi z dne 27. julija 1912 št. 240. izrečno naglašala, da so se za časa službovanja Černoška dognali taki dogodljaji, ki so mu dali povod, **se izogniti pretečemu disciplinarnemu postopanju** z vložitvijo prošnje za vpokojitev. To je iz disciplinarnih poizvedb c. kr. okrožnega sodišča v Iglavi do jasnega razvidno. Tega dejstva ne more tudi spričevalo predsedstva v Brnu, nič spremeniti, kajti isto nekaj potrjuje, česar ni nikdo zanikal.

Dalje se sklicuje Černošek glede podpisa svojega brata Bohuslava Černoška na zadolžnici v pravdi Cg I 128/10, kateri podpis je Bohuslav Černošek s svojo prisego zanikal in ga ne svojeročnim priznal, na dokaz po svoji soprogi.

Ta dokaz pa ne pride v poštev, z ozirom na okoliščine, pod katerimi se je podpis te zadolžnice izvršil in z ozirom na duševno stanje soproge Frana Černoška.

Zlasti pa je to dokazovanje nepotrebno, ker preostaja tudi še obdolžitev, da je **Fran Černošek prezadolžen**, katera že sama na sebi izključuje posebno zaupljivost prositelja, kakor jo zakon zahteva.

V pojasnilo navedenega podpisa brata Bohuslava Černoška na neki zadolžnici, katero je Fran Černošek izstavil za 4000 K za posojilnico v Bytešu, katero je ista vtožila, navajamo, da je iz pravdnih spisov okrožne sodnije v Iglavi Cg 128/10 razvidno, da je brat Bohuslav Černošek s prisego potrdil, da je ta podpis falzificiran. Ker je pa to zadolžnico vložil Fran Černošek, je nanj padel sum radi tega podpisa, ker bi on brez podpisa brata Bohuslava Černoška ne bil dobil tega posojila.

To so mu češki listi očitali in ga dolžili radi ponarejenega podpisa. Tožil pa Fran Černošek ni nobenega teh listov.

To smo izvedeli iz zanesljivega vira in to naznanjamo občinstvu, da

LISTEK.

Arsène Lupin uide.

V trenotku, ko je Arsène Lupin po končanem obedu potegnil iz žepa lepo, z zlatom opasano smodko in jo z zadovoljstvom ogledaval, so se odprla vrata celice. Imel je ravno še čas, vreči jo v miznico ter se odstraniti od mize. Vstopil je stražnik, bila je ura sprehoda.

»Pričakoval sem vas, prijatelj,« je vzkliknil Lupin, vedno dobre volje.

Odšla sta. Komaj sta za vogalom hodnika izginila, ko sta na njiju mestu vstopila v celico dva moža ter pričela najstrožjo preiskavo. Eden je bil nadzornik Dieuzy, drugi nadzornik Foleufaut.

Hoteli so napraviti konec. Tu ni bilo nikakega dvoma: Arsène Lupin je ohranil zveze z zunanjim svetom ter imel stike s svojimi zaupniki. Se prejšnji dan je objavil »Grand Journal« sledeče vrstice, ki so bile naslovljene na njegovega sodnega poročevalca:

»Gospod! V nekem, te dni objavljenem članku izrazili ste se o meni z besedami, ki jih ni mogoče opravičiti. Nekaj dni pred otvoritvijo svojega procesa pridem k vam zahtevat zadoščenja. Spoštovanjem

»Arsène Lupin.«

Pisava je bila ona Arsène Lupina. Torej je odpošiljal pisma in jih sprejemal. Torej je bilo gotovo, da je pripravljal ta beg, ki ga je bil na tako aroganten način naznanil.

Položaj je postajal neznosen. V sporazumu s preiskovalnim sodnikom se je podal policijski šef, gospod Dudonis sam v Santé, da razloži ravnatelju jetnišnice, kaj treba vse ukreniti. In od dneva prihoda je pošiljal po dva svojih ljudi v jetnikovo celico.

Privzdignila sta vsak kamen, razvlekla posteljo, storila vse, kar se v takem slučaju navadno stori in končno nista odkrila ničesar. Že sta hotela opustiti nadaljno preiskovanje, ko je pritekel z največjo naglico stražnik in jima dejal:

»Miznica . . . poglejte v miznico. Ko sem vstopil, se mi je zdelo, da jo je potisnil od sebe.«

Pogledala sta in Dieuzy je vzkliknil:

»Za boga, to pot ga imamo našega varovanca.«

Foleufaut ga je ustavil.

»Počakaj, moj dragi, šef napravi inventar.«

»Toda ta luksurijozna smodka...«

»Pusti havano, obvestimo šefa.«

Dve minuti pozneje je gospod Dudonis preiskoval miznico. Predvsem je tam našel sveženj časnikarskih člankov, izstriženih po »Časnikarskem Argusu«, ki so se nanašali na Arsène Lupina, potem tobačni mehur, pipo, papir tenek kakor čebulina koža in slednjič knjige.

Pogledal je na naslov. Bil je »Kult herojev« od Carlyla, angleška izdaja in en krasen, moderno vezan elzevir, »Uvod v Epikteta«, nemška prestava, objavljena v Leydenu leta 1634. Ko je knjigi prelistal, je opazil, da so bile vse strani prekrižane, podčrtane, z opombami opremljene. Ali so bila to domenjena znamenja, ali znaki, ki naj pričajo o ljubezni do knjige?

»To bodemo videli v detajlu,« je rekel gospod Dudonis.

Nato je preiskaval tobačni mehur in pipo. Potem je vzel to znamenito z zlatom opasano smodko v roke:

»Vraga, dobro se ima naš prijatelj,« je vzkliknil, »to je smodka Henri Clet!«

Z mehanično gesto kadilca je nesel smodko do ušes ter jo stiskal, da je pokala. Takoj mu je ušel vzklik iz ust. Pod pritiskom prstov se je smodka udala. Preiskoval jo je s še večjo pozornostjo in skoro je opazil nekaj belega med tobačnimi listi. Skrbno je izvlekel iz nje s pomočjo igle zavoj finega papirja, komaj tako velik kakor zobotrebec. Bilo je pismo. Odvil je je in čital sledeče besede napisane z majhno žensko pisavo:

»Zelenjak smo že nadomestili z drugim. Osem med desetimi je pripravljenih. Če se oprete na ploščo z zunanjo nogo, se ista povezne navzdol. Od dvanajstih do šestnajstih vsak dan čaka H - P. Toda kje? Odgovorite takoj. Bodite brez skrbi, vaša prijateljica nad vami!«

Gospod Dudonis se je za trenotek zamislil, potem pa del:

»To je dovolj jasno... zelenjak... osem celic... Od dvanajstih do šestnajstih, to se pravi od poldneva do štirih...«

»Toda ta H - P, ki bo čakal?

»H - P znači pod temi okolnostmi avtomobil, H -P, horse power, konjska moč. Saj se v športnem jeziku običajno nazivlje tako moč motorja. Štirlindvajset H - P znači avtomobil s štiriindvajsetimi konjskimi močmi.«

Vstal je in vprašal:

»Ali je jetnik že obedoval?«

»Da.«

»Ker tega poročila, kakor dokazuje ta smodka, še ni bral, je verojetno, da je je ravnokar prejel.«

»Kako?«

»V svoji jedi, v sredi kruha ali krompirja, kaj vem?«

»Nemogoče, dovolili smo mu, da si pušča prinašati hrano, samo v namenu, da ga vjamemo v past, našli pa nismo ničesar.«

»Zvečer poiščeno odgovor Arsène Lupina. Za enkrat ga zadržite zunaj celice. Jaz ponesem to preiskovalnemu sodniku. Če pritrdi mojemu mnenju, pustimo pismo takoj fotografirati in čez eno uro morete razun teh predmetov položiti v miznico enako smodko z izvirnim poročilom samim. Jetnik ne sme ničesar sumiti.«

S precejšnjo radovednostjo se je na večer vrnil gospod Dudonis v družbi nadzornika Dieuzy v pisarno Santé. V kotu na peči so bili postavljeni trije krožniki.

»Ali je jedel?«

»Da,« je odgovoril ravnatelj.

»Dieuzy, izvolite te ostanke makaronov razrezati na prav majhne kose in odprite to krogljico kruha... Nič?«

»Ne, šef.«

Gospod Dudonis je preiskoval krožnike, vilice, žlico, slednjič nož, navaden nož z zaokroženo ostrino. Poskusil je držaj zavrteti najprej na levo, potem na desno. Na desno se je držaj udal in odvil. Nož je bil votel in služil kot shramba za list papirja.

»Pff...«, je del, »to ni ravno preveč prebrisano za moža, kakor je Arsène Lupin. Toda ne tratimo časa. Dieuzy, pojdite torej v restavracijo in izvršite preiskavo.«

Nato je čital:

»Jaz vam prepuščam vse, H - P, naj sledi v daljavi, vsak dan. Jaz grem spredaj. Na svidenje, draga, občudovanja vredna prijateljica.«

»Sedaj je vendar enkrat,« je vzkliknil Dudouis in si mel roke, »kakor mislim, zadeva na pravem tiru. Mal pritisk s palcem z naše strani zadostuje in beg se posreči... dovolj, da moremo ujeti vsaj sokrivce.«

»In če se vam Arsène Lupin med prsti izmuzne?«, je oporekal ravnatelj.

»Postavili bodemo potrebno število mož. Če pa bi se izkazal le za preveč urnega... pri moji veri, tem slabše zanj! Kar se tiče bande, če se šef brani govoriti, govorili bodo drugi.«

(Dalje prihodnjič.)

izve, takšnega »kandidata« je hotel notar Hafner po želji klerikalnih poslancev, ki so tudi njemu pomagali do že zapravljenega notarijata vsled obnovitve kazenskega postopanja, vtihotapiti na Kranjsko.

Radovedni smo, če bo Černošek še dalje ostal član notarske pisarne, ali bo zbornica zahtevala njegovo odstranitev iz c. kr. notarske pisarne. Vprašanje pa nastane: ali je tako postopanje, kakor je isto, zakrivil notar Mate Hafner združljivo s častjo c. kr. notarja? Ali je kranjska dežela res pribežališče za take uradnike, ki so zaupanje kot sodniki izgubili in ki jih v ožji njihovi domovini odklanjajo tudi kot notarske kandidate, in kaj naj pa rečejo stari in zaslužni domačini, ki čakajo že dolgo let na imenovanje kot notarji v svoji domovini?

Po atentatu v Sarajevu.

Trupli prestolonaslednika in njegove soproge na Dunaju.

Prepeljava zemeljskih ostankov nadvojvode Frana Ferdinanda in vojvodinje Hohenberg z južnega kolodvora na dvor je bil impozanten sprevod, ki je napravil na prebivalstvo globok vtisk. V prvih večernih urah so prihajale velikanske množice iz vseh okrajev proti dvoru, kakor tudi na ceste, po katerih je imel iti sprevod. Mnogo mož in žensk je imelo žalne flore, nosili pa so tudi rože, zavite v tenak flor, ki jih je imela rajnka dvojica posebno rada. Tiho in mirno se je ta tisočglava množica uvrščala v špalirje. Kmalu so bile vse ceste od južnega kolodvora pa do dvora zasedene od goste množice. S strehe južnega kolodvora so visele črne zastave. Široke stopnice so bile pokrite s črnimi preprogami in ob stopnicah so bile postavljene krasne cvetlice. Dvorni vest. je bil črno tapeciran. Sredi dvorne čakalnice sta stala dva katafalka, na katerega naj bi položili krsti med blagoslovljenjem. Ob devetih zvečer sta se pripeljala pred kolodvor šesterovprežna mrvaška voza. Proti pol desetim so prikorakali vojaki. Častna stotnija z zastavo in godbo pehotnega polka št. 82 je prikorakala na kolodvor. Pred kolodvorom so se postavili dve pehotni stotniji in en škadron ulanskega polka nadvojvode Frana Ferdinanda št. 7. Na peronu so se postirali na levem krilu častne stotnije korni poveljnik pl. Schemua s svojim generalnoštabnim šefom, mestni poveljnik, poveljnik 49. pehotne divizije, poveljnik 97. pehotne brigade. Pri stotniji so se zbrali tudi vsi službe prosti častniki na desnem krilu in vojaški uradniki garnizije, med temi vojni minister, armadni inšpektorji, domobranski minister, šef generalnega štaba in mnogo drugih generalov.

Proti deseti uri je prišel na kolodvor nadvojvoda Karl Fran Josip. Prej so že prišli: Prvi najvišji dvornik knez Montenuovo, dvorni župnik Seidel, komornik princ Ešterhazy in grof Czernin, kakor tudi mnogo drugih dostojanstvenikov. Točno ob desetih se je počasi pripeljal vlak.

Vagon je bil izpremenjen v kapelo. Na dveh katafalkih sta ležali krsti. Podčastniki so vzdignili krsto nadvojvode, komorni sluge in telesni lakaji pa krsto, v kateri je ležala vojvodinja. Krsti so prenesli v dvorni vestibul. Telesna garda se je postavila ob krsti kakor častna straža. Med tem je spremstvo prestolonasledniške dvojice zapustilo vozove. Prišli so najvišji dvornik baron Rumerskirch dr. Bardolff, major Höger, korvetni kapitan Uhlíř, major Hüttenbrenner, dvorni računski svetnik Mathes, dr. Fischer in dvorna dama grofica Lanjus.

Nadvojvoda Karel Fran Josip, ki je šel za krstama s princem Lobkowitzem, je v dvorni čakalnici pokleknil na klečalnik. Nato je dvorni župnik Seidel ob asistenci dvorne duhovščine blagoslovil krsti. Nato so krsti vzdignili ter ju nesli po stopnicah skozi vestibul pred kolodvor, kjer so ju položili v mrtvaška voza. Kondukt se je potem začel premikati proti dvorni cerkvi.

* * *

Srbska zarota. — Bujna domišljija. — Izpovedi atentatorjev.

Naravnost neverjetno je, kar prinašajo sedaj razni listi o atentatih v Sarajevu. Listi, zlasti pa madžarski, prinašajo cele protokole o zaslišanju Čabrinovića in Principa. Da so ta natančna poročila o zaslišanjih in izpovedih zelo sumljive vrednosti, pač ni treba šele naglašati. Kje na svetu boste dobili državnega pravdnika in preiskovalnega sodnika, ki bo trobil v svet, kar je v interesu preiskave, da ostane tajno. Vsekakor pa je zanimivo slišati izrodke bujne domišljije gotovih časnikarjev, na podlagi katerih potem nemški in klerikalni listi, seveda tudi madžarski listi, konstruirajo svojo trditev, da je dokazano, da je obstojala zelo obsežna srbska zarota. Nekaj takih fantasterij smo priobčili že snoči, danes jih samo izpopolnjujemo. Tako pravi eden izmed poročevalcev, da je Čabrinović priznal, da je izvršil zločin, ker je živel s svojo rodbino in svojo ljubico v vednem razporu. Hotel je napraviti celi komediji konec, pa je izvršil atentat. Kako očividno izmišljena je ta izpoved, pač ni treba dokazovati. Čabrinović je hodil po svetu, če bi bil šel še sedaj, pa bi se bil iznebil rodbine in ljubice. Isti poročevalec pravi o Principu, da je priznal, da je dobil bombo v Belgradu. Za boga, Princip je vendar streljal z revolverjem in ni metal bomb. Tudi še nismo slišali, da bi bil imel še kako bombo pri sebi. Z druge strani poročajo, da sta Princip in Čabrinović v zaporu po vzorcu angleških sufragetk začela z lakotnim štrajkom. Čabrinoviću so izdrli v zaporu en zob. Princip pa je dobil iz Belgrada baje pismo, v katerem mu nekdo čestita na izvršenem umoru. Iz Belgrada sta baje dospela v Sarajevo tudi dva detektiva ter sta ponudila preiskovalnemu sodniku svojo pomoč. Ta pa je njiju ponudbo odklonil.

Čabrinovič je, kakor pravi zopet tretji vir, včeraj vse priznal. Njegova izpoved se glasi sledeče:

»Pred nekaj tedni sem bral v Belgradu v neki kavarni, da bo prestolonaslednik Fran Ferdinand koncem junija prišel v Sarajevo. List sem pokazal Principu, ki sem ga že delj časa poznal. Oba sva se potem domenila, da se sestaneva drugi dan v nekem bližnjem parku. To se je zgodilo. Sedla sva na neko klop in se menila. Sklenila sva, da hočeva kot Srba umreti za svojo domovino. Sklenila sva usmrtiti prestolonaslednika, njegovo soprogo in vse spremstvo. Najprej sva se obrnila, do Milana Pribičevića, tajnika Narodne Obrane, ki je sedaj član srbske vojske in namestnik šefa generalnega štaba. Pribičević je bil leta 1906. kot nadporočnik dezertiral iz avstro-ogrske vojske ter je brat hrvatskega poslanca Svetozarja Pribičevića in Valerijana Pribičevića, ki sta v takozvanem velikosrbskem veleizdajniškem procesu v Zagrebu leta 1908. igrala veliko vlogo. Pribičević naju je poslal k četašu Ciganjeviću, ki je sedaj uradnik srbskih državnih železnic. Ciganjević je rekel, da lahko preskrbi bomb iz arzenala v Kragujevcu, zahteval pa je, da mu sveto obljubiva, da bova ravnala popolnoma po njegovih navodilih. Dobila sva od njega 6 bomb in 6 revolverjev. Preskrbeti pa sva morala še štiri ljudi, ki bi metali bombe. Ko bi eksplodirala prva bomba, naj bi bili vsi sozarotniki pometali svoje bombe stran. Vsak atentator bi moral držati v desnici bombo, v levi pa stekleničico s ciankalijem, ki bi jo bil moral takoj po izvršenem atentatu izpiti. Tudi Principu je dal Ciganjević toliko ciankalija, da bi bilo zadostovalo, da umori s tem 6 ljudi. V Belgradu sva dobila še tretjega tovariša, dijaka Trifka Grabesa. Vsak posebej smo se odpeljali v Sarajevo. Bombe smo si razdelili na dan atentata ob pol 10. dopoldne v slaščičarni Flejnić. Princip je prinesel bombe in revolverje s seboj. Dal je vsakemu po eno bombo in en revolver in tudi stekleničico s ciankalijem. Poleg nas treh pa so bili z nami sporazumljeni še trije drugi, imena teh zarotnikov pa ne bom povedal. Ostali smo še nekaj časa v slaščičarni, potem smo odšli. Jaz (Čabrinović) sem se postavil pri mostu Čumarija, Princip je stal na Applovem nabrežju, Grabes pa nekaj sto korakov naprej.

Isti poročevalec pravi nadalje, da je Princip priznal, da je dobil bombo res od Ciganjevića, ni pa hotel povedati svojih sokrivcev tudi ni hotel povedati, kdo mu je dal zlato. Princip je popolnoma potrt in se boji smrti. Na koncu svojega zaslišanja je izpovedal jokajoč: Kesam se svojega zločina, ker so me moji tovariši pustili sramotno na cedilu. Tudi oni bi bili morali izvršiti atentate, bojazljivi šufti pa tega niso storili. Zato se bom maščeval nad njimi in jih bom izdal. Sedaj me pustite pri miru, jutri zjutraj bom povedal vse podrobnosti. Danes še nimam popolnoma zbranih misli. Ne bojte se. Jaz se popolnoma kesam svojega dejanja. Če bi bil sedaj prost, bi tekel skozi sarajevske ulice in kričal: Na grmado s Srbi! Še naprej poroča isti poročevalec, da so tudi Grabesa v Pračanu aretirali in ga takoj peljali pred vladnega komisarja Gerdeja. Grabes je baje priznal, da je dobil v slaščičarni bombo, revolver in ciankali. Bombe pa ni vrgel, ker je videl, da sta prestolonaslednik in vojvodinja že na smrt zadeta.

Tem trditvam, katerih na njih verodostojnost seveda ne moremo preiskati, se pridružuje tudi klerikalno frankovsko časopisje v Zagrebu z blazno denuncijacijo, da je bil srbski major Milan Pribičević pred osmimi dnevi v Zagrebu. Kakor pa zatrjujejo z druge, bolj verodostojne strani, ta trditev ne odgovarja resnici, marveč je bil Milan Pribičević zadnjič v Zagrebu pred dvema mesecema.

* * *

Zadnji trenutki prestolonaslednika in njegove soproge.

Korespondenca »Wilhelm« prinaša o zadnjih trenutkih prestolonaslednika in njegove soproge še sledeče avtentične vesti: Ko je bil prestolonaslednik zadet od kroglje, ni takoj umrl. Med vožnjo v konak je še parkrat odprl oči, dočim je pri vojvodinji nastopila smrt neposredno ko je bila ranjena. Ko so položili prestolonaslednika in njegovo soprogo na zofe, so bili takoj tu zdravniki. Pri vojvodinji so spoznali takoj, da je že mrtva. Izraz v njenem obrazu pa je bil prijazno smehljajoč. Zdi se, da ni imela hude borbe s smrtjo. Krvi ni bilo videti prav nobene, ker se je bila znotraj izkrvavela. Tudi prestolonaslednik je malu po atentatu izdihnil. Ko je kroglja prebila glavno žilo, je obtičala v hrbtenjači. Zdravniki pa so kljub vsem tem znakom vendar še skušali pomagati. Prestolonasledniku so prerezali ovratnik od zadaj. Ko se je to zgodilo, je privrela kri na zunaj, prestolonaslednik pa se ni ganil, znak, da je bila smrt že par minut prej nastopila. Kroglje niso vzeli iz rane, kakor so to prvotno nameravali. Deželni šef Potiorek, ki je bil po atentatu v avtomobilu skupaj z obema žrtvama, se je onesvestil. Zdravniki so se morali zelo truditi, da so ga spravili zopet k zavesti. Tudi bar. Rumerskirch in polkovnik dr. Bardolf sta bila silno razburjena ter sta se neprestano jokala. Kroglja, ki je zadela vojvodinjo, je bila prebila stransko steno avtomobila, predrla je steznik in je prodrla pri levem boku v telo. Vojvodinja je neposredno nato, ko je bila ranjena, izdihnila, ne da bi bila izustila eno samo besedo.

* * *

Situacija v Bosni in Hercegovini.

Odkar je bilo proglašeno obsedno stanje, vlada v Sarajevu popolen red in mir. Aretirani trije Srbi se izražajo proti Avstriji in proti cesarju. Policija še vedno nadaljuje z aretacijami. Aretirane je zaslišalo sedem preiskovalnih sodnikov. Eden izmed aretiranih je hotel govoriti z zagovornikom, kar se mu pa ni dovolilo. Pravo ime onega atentatorja, ki je vrgel bombo, je pravilno Čabrinje ter je on najstarejši izmed štirih otrok svojih staršev, ki žive v Trebinju. V provinciji trajajo nemiri naprej. Več ljudi je bilo aretiranih, ti pa ne pridejo pred preki sod, ker niso dani vsi pogoji za tako postopanje. Med ljudstvom je polno denuncijantov, ki dolže vsakega Srba soudeležbe pri zločinih. Cigane bodo baje vse izgnali. Med aretiranci v provinciji se nahajata dva mlada človeka, ki sta občevala z obema atentatorjema. Tudi slaščičarja, pri katerem sta bila Princip in Čabrinje, predno sta izvršila atentat je bil aretiran. Zatrjuje se, da je bil Princip dan pred atentatom skoro izključno v družbi svojega sosolca Švare, sina šefa državnega pravdništva.

* * *

Protisrbske demonstracije.

V Zagrebu se polega razburjenje. Vojaške in policijske odredbe so baje zelo stroge. Pravaši razglašajo, da je dobil poslanec Horvat baje anonimno grozilno pismo, v katerem mu zaradi njegovega protisrbskega nastopa v hrvatskem saboru groze s smrtjo. Nacijonalisti in socijalisti so sklenili za slučaj, da bi frankovci hoteli nadaljevati svoje demonstracije, prirediti protidemonstracije. Župan je izdal oklic na prebivalstvo, v katerem pozivlja, da naj bodo danes vse trgovine zaprte. Frankovci nameravajo v soboto veliko manifestacijo. Socijalnodemokratična stranka je nato izjavila, če bo policija dovolila to manifestacijo, da bo strankarsko vodstvo proklamiralo generalno stavko. Aretirali so v Zagrebu urednika Demetrovića »Slobodne rječi«, soproga slovenske pisateljice Zofke Kveder - Jelovškove, in njegovega sourednika Bornemisa. Škodo v Narodni kavarni cenijo na 6000 K.

Tudi v Osjeku je prišlo do majhne protisrbske demonstracije, pri čemer so razbili tudi nekaj šip. V Djakovu so se demonstracije ponovile. Škofu Krapacu so prirejali ovacije. Sploh poročajo iz več krajev o večjih ali manjših demonstracijah.

Ureditev srbskih cerkvenih vprašanj na Ogrskem.

Iz Budimpešte poročajo iz avtoritativne strani, da je vest da bi bil ministrski predsednik Tisza sistiral akcijo za ureditev srbskih cerkvenih vprašanj, popolnoma neresnična. Nasprotno je ministrski predsednik trdno odločen rešiti to vprašanje, obenem pa rešiti tudi s tem vprašanjem v zvezi stoječa važna državna vprašanja. O kaki retorziji zaradi umorov v Sarajevu ne more biti govora.

Italijanska zbornica.

V italijanski poslanski zbornici so socijalisti tudi v zadnji seji obstruirali predlogo o davčni reformi. Pričela so se pogajanja za ustavitev obstrukcije. Vlada baje pripravlja velikopotezno davčno reformo, ki jo hoče predložiti zbornici, ko se ta zopet sestane. Zatrjuje se, da so bila pogajanja uspešna.

Unija med Srbijo in Črno goro.

Dunajske diplomatične kroge silno vznemirja sklep unije med Srbijo in Črno goro. Unija je baje zamišljena kot realna unija na podlagi srbsko - črnogorske pogodbe iz leta 1866. V tej pogodbi se baje zaveže takratni knez Nikolaj za sebe in za svojo hišo, da se takoj odpove prestolu proti plačilu primerne apanaže, če bi bilo na ta način mogoče združiti vse Srbe. Pogajanja, ki so se vršila med Belgradom in Cetinjem s posredovanjem Rusije, so imela sledeči uspeh: Za enkrat ne gre za realno unijo, marveč za zvezo, po vzgledu Nemčije, tako da bo imela Črna gora vodstvo zunanje politike, deželne finance razen deželnih davkov, monopole, carine in vojaške naprave skupne s Srbijo. Srbski kralj — kralj Peter bi se prej odpovedal prestolu — naj bi bil vrhovni poveljnik skupne vojske. Raznim družbam v najem dani črnogorski monopoli naj bi se pokupili nazaj. Črnogorska vladarska hiša je bila baje prisiljena k tej uniji, ker Rusija po zadnji vojni ni hotela več dajati svoje letne subvencije. Črnogorska vojska bo razdeljena na 6 gorskih brigad ter bo tvorila posebno važen del skupne srbsko - črnogorske vojske. Avstrijski diplomatični krogi pravijo, da take unije nikakor ne morejo pripustiti, češ, da bi tako združenje pomenilo močno izpremembo razmer na Balkanu in bi bilo tudi v protislovju z mirovno pogodbo v Bukarešti.

Orientske železnice.

Kakor zatrjujejo informirani belgradski krogi, je prišlo med avstro-ogrskimi in srbskimi delegati v vseh tehničnih detajlih vprašanja orijentskih železnic do popolnega sporazuma. Težkoče dela samo še zahteva monarhije, da dobi Avstro - Ogrska posebno ugodne tarife na srbskih železnicah. Dosegel se je tudi sporazum, da v tem slučaju prizna tudi Avstro - Ogrska srbski trgovini primerne protikoncesije.

Epir.

Poslaniki velesil so izročili v sredo grškemu zunanjemu ministru dr. Streitu sledečo kolektivno noto: Podpisani sporočajo zunanjemu ministru, da so vlade Nemčije, Avstro-Ogrske, Francoske, Angleške, Italije in Rusije v Krfu od mednarodne komisije in epirskih delegatov sklenjeni sporazum glede bodočega statusa Epira odobrile.

Revolucija v Albaniji.

Obupni položaj v Draču.

Angleški časnikar Anton Dell, ki je bil kot zastopnik nekega angleškega lista prispel v Albanijo, je bil v Elbasanu od vstašev, ki so ga imeli za holandskega častnika, vjet, na posredovanje angleškega polkovnika Philippsa pa zopet izpuščen, je sedaj prispel v Drač. Dell poroča sedaj svojemu listu sledeče:

Vstaši imajo vso srednjo Albanijo zasedeno. Njih voditelj, Kanil beg, mi je izjavil, da mora mbret Viljem za vsako ceno iz Albanije. Najljubši bi bil Albancem egiptovski princ in varstvo Anglije. Edino možna rešitev je odstop kneza, če Evropa noče sama poseči vmes.

O položaju v Draču poroča »Frankfurter Zeitung« sledeče: Položaj kneza v Draču je naravnost obupen. V Draču pričakujejo napada vstašev od severa, ker imajo vstaši vsled neslavnega povratka Prenk Bib Dode proste roke, zlasti pa, ker tuje vojne ladje ne morejo streljati čez gore v doline in ker ne morejo svetiti okrog ogla. Malisori groze, če pridejo v Drač dunajski Plattenbrüderji, da bodo oni šli domov. Potem bo obramba prav slaba in mesto bo v največji nevarnosti. Uresničuje se torej, kar smo prorokovali že takoj, ko so začeli na Dunaju zbirati prostovoljce. Vendar se zdi, kakor posnamemo iz dunajskih poročil, da se ne bodo spametovali.

Z Dunaja namreč poročajo, da je dospelo tja večje število prostovoljcev za Albanijo iz Nemčije. Tudi se je oglasilo baje kakih 300 Avstrijcev, ki žive v Parizu, za albansko prostovoljsko vojsko. V torek je dospelo 70 prostovoljcev preko Trsta v Drač.

Pot v Canosso.

Italijanski zunanji minister je včeraj poklical albanskega ministrskega predsednika Turkan pašo k sebi. Konferenci je prisostvoval tudi italijanski poslanik Aliotti. Minister Turtuli se je tudi že odpeljal v Neapelj k Esad paši, da mu sporoči, da je knez spoznal svojo krivdo in da ga bo sprejel z odprtima rokama, če se sedaj vrne. Počakajmo, kaj se bo sedaj zgodilo.

V Epiru.

»Giornale d' Italia« poroča, da so Epirci na poti proti Valoni ter hočejo mesto zasesti. Angleški komisar kontrolne komisije je baje dospel na krovu neke avstrijske torpedovke v Valono ter zagrozil Epircem, da jih bodo velesile takoj napadle, če ne bodo pustili Valone pri miru. Epirci se torej bojujejo sedaj proti vladnim četam in proti vstašem. V interesu albanske vlade bi bilo, da bi bila napram Epircem zelo prijazna, ona pa rajši strelja kozle in kaže Epircem pest.

Štajersko.

Iz pisarniške službe pri c. kr. sodiščih. Graško nadsodišče je imenovalo oficijala Tomaža Cimermana v Mariboru za nadoficijala; dalje kancelista Frana Druškoviča v Mariboru za oficijala in računskega podčastnika 87. pešpolka Frana Ferenčaka za kancelista v Laškem trgu. Prestavljen je kancelist Mihael Prelog iz Laškega trga v Celje.

Iz Celja. Poročil se je v Cerknici g. Miro Majcen, uradnik Posojilnice v Celju, z gospodično Miro Zagorjanovo. Bilo srečno!

Iz Celja. Posebni vlak s trupli rajnega prestolonaslednika Frana Ferdinanda in vojvodine Hohenberg je vozil tu skozi ob 3. uri 12 minut. Na kolodvoru so se zbrali korporativno državni uradniki, častniški zbor in zastopniki vseh drugih korporacij in društev. Tudi Slovenci smo bili zastopani po več gospodih. Izvrševalni odbor narodne stranke sta zastopala gg. dr. V. Kukovec in g. dr. Božič, potem so bili navzoči tudi zastopniki posojilnice, čitalnice in slovenskega trgovskega društva. Okrog in okrog kolodvora pa se je zbralo na tisoče ljudstva, ki je odkrito in molče gledalo turoben sprevod.

40letnica »Savinjskega učiteljskega društva« se je izvršila v nedeljo na Vranskem v najlepši harmoniji in edinosti. Zbralo se je mnogo učiteljstva od blizu in daleč; tudi kranjski tovariši iz sosednega kamniškega okraja so bili zastopani v častnem številu. Med zbrano učiteljstvo je prihitel tudi okr. šolski nadzornik gosp. Supanek. Slavnostno zborovanje je bilo v šoli, kjer je imel predsednik J. Jakše slavnostni govor. Odposlale so se tri brzojavke in sicer na kabinetno pisarno, dvornemu svetniku Končniku povodom njegove sedemdesetletnice ter nam. svet. baronu Müllerju. Obenem je bil v Košeninovem salonu banket, katerega se je udeležilo 46 oseb. Vrsto napitnic je otvoril predsednik, napivajoč vladarju. Oglasilo se je več govornikov; vsi so naglašali in poudarjali slogo in edinost ter napivali medsebojni ljubezni in bratstvu. Med banketom se je izročila diploma novoizvoljenemu častnemu članu tov. Simonu Megliču, nadučitelju v pok. na Vranskem. Pripomniti moramo, da je bilo zbrano učiteljstvo z banketom izredno zadovoljno in je v tem oziru le častitati g. Košenini. Zvečer se je vršil koncert »Savinskega učit. društva«. Dvorana je bila polna, občinstvo pa navdušeno in zadovoljno. G. Nerat je bil s svojimi gosli izredno razpoloženi in je očaral občinstvo s svojo igro. Pijanistinja gospa Kokotova je pokazala na klavirju vso svojo rutino in tehnično dovršenost. Krasno igranje na izbornem klavirju, ki ga je dala društvu brezplačno na razpolago domača, narodna tvrdka M. Ropas v Celju, je prišlo do popolne veljave. Imenovano tvrdko, koje izdelki lahko tekmujejo z izdelki inozemskih tvrdk sl. občinstvu, zlasti učiteljstvu najtopleje priporočamo. Baritonist g. Branko Zemljič je zapel dve pesmi ter si s svojim krasnim glasom takoj pridobil simpatije mnogobrojnega občinstva. Vsi solisti so

morali svoje točke ponoviti, oziroma jih dodati. Istotako je rešil svojo vlogo v popolno zadovoljnost mešani zbor pod vodstvom g. Jakšeta. Med drugim je izvajal zbor dve dr. Schwabovi skladbi: »Še ena« in »Večer na morju«. Obe skladbi sta se morali ponavljati in občinstvo je navzočega skladatelja navdušeno aklamiralo. »Savinjsko učit. društvo« je dobilo od vseh strani mnogo pismenih in brzojavnih častnitk. Bil je lep dan, ki ostane vsem udeležencem v najlepšem spominu.

»Izlet konjerejcev v »Kranichsfeld« na Štaj.« Tako piše zadnja štev. v Ljubljani izhajajočega »Kmetovalca«. Na prvi pogled smo mislili, da se je šlo za objavo kakega razglasa, došlega v nemškem jeziku bogve odkod in je potem naš ljubi rojak v Ljubljani, ko je razglas prestavljal, v svoji komodnosti pustil tudi »Kranichsfeld«. Toda to ni razglas, temveč poročilo o izletu, ki se je že izvršil in so bili med udeleženci načelniki konjerejskih zadrug v Št. Jerneju, na Igu, v Lescah in konjerejskega društva v Postojni; to so menda pač sami Slovenci. In če so kaj zavedni, so selahko prepričali, da je »Kranichsfeld« na Slov. Štajerskem in nosi lepo ime **Račje**, iz katerega so Nemci napravili svoj »Kranichsfeld«. Ampak naši ljubi rojaki iz Kranjske prihajajo med nas, pa med nami pridno nemškutarijo, potem se pa ljubljanski slov. časopisi polnijo z imeni kakor: Kranichsfeld, Polstrava, Gonobica itd.

IV. poročilo z dne 2. julija 1914 o stanju hmeljskih nasadov. Sedanje krasno vreme jako pospešuje rast hmelja; poleg prav lepih in bujnih nasadov se pač najdejo tudi manj lepi in slabi v različnih stopinjah — kar velja osobito za golding. Ta vrsta hmelja že kaže tu in tam cvetne popke. Rastlina je popolnoma zdrava in brez vseh škodljivcev. — Društveno vodstvo.

V Mariboru je ondotna policija aretirala 17letnega gimnazijca Antona Kešmana iz Gabrja pri Brežicah in ga izročila okrožnemu sodišču. »Marburger Zeitung« piše, da je bil Kešman aretiran radi hudodelstva veleizdaje, češ da je odobraval sarajevski atentat. Nam se zdi stvar docela neverjetna in prepričani smo, da gre pri stvari zgolj za zlobno denuncijacijo, kar bo brez dvoma pokazala preiskava.

Iz Gornje Kungote nad Mariborom. Posestnici Mariji Fras se je prejšnjo soboto zgubil sedemletni sinček Jožek. Z nekim voznikom se je odpeljal iz Gornje Kungote; v Leiterspergu pri Mariboru je stopil z voza in se ni več vrnil.

Od Sv. Barbare v Halozah. Dne 21. junija se je vršila pri nas velika sokolska veselica, ki je izborno uspela. Največ so pripomogla k temu sokolska društva iz Varaždina, Ptuja, Ormoža in Maribora; zato se jim najprisrčnejše zahvaljujemo. Pa tudi gospodu govorniku, dr. Tonetu Gosaku izrekamo tem potem iskreno zahvalo za njegov učinkujoč govor. Zahvaljujemo se pa tudi slavni ptujski Čitalnici, ki nas je posetila kot izletnica v tolikem številu ter vsem okoličanom in domačinom. — Veselični odbor.

Iz Ljutomera. (Razmere pri c. kr. okrajni sodniji.) Kot predstojnika tukajšnje sodnije častimo nekega moža z dolgo brado in veliko plešo, ki sliši na ime Meditz. Ne bi sicer zamerili gospodom v Gradcu, da so nam poslali Kočevarja kot okrajnega sodnika, tega pa jim vendar ne moremo šteti v dobro, da so nam dali enega izmed najbolj »brihtnih«. No, pa naš gospod Meditz, ki v juristariji ni našel svojega poklica, hoče to popraviti na drugi strani. Mož se je pokazal strastnega hajlovca. Ni mu zadosti, da je osobje c. kr. okrajne sodnije okrašeno s plavicami, kaj še, on si domišljuje, da sme prepovedati zmernim in poštenim Nemcem občevanje v slovenskih hišah in s Slovenci sploh. Gosp. okrajni sodnik, od kod pa je vaša žena? Naučite najpoprej svojo ženo, če vam slovenščina tako mrzi, dobro nemščine, da je ne bo vsaka druga beseda izdajala, kakega pokoljenja da je. Povsod imate svoj nos zraven, samo tam ne, kjer je treba. Brigajte se raji za svoje razsodbe, da vam ne bo treba se po Gradcu zagovarjati, politiko pa pustite stran. Kako pa je s komisijami? Ali imate morda premalo plačo, da še teh par komisij iztrgate svojim uradnikom, ki so bolj potrebni, kot vi, iz rok. Paziti bodemo začeli od sedaj nekoliko bolj na vas. Ne vemo, ali bi ravno z veseljem pobrali svoja šila in kopita, če bi morali zapustiti Ljutomer, posebno pa tiste imenitne »Familienabende« v »Bräuhausi«. Za sedaj dovolj! Bodite uverjeni, da vas imamo v evidenci.

Demonstracija proti bolnikom. V zdravilišču Hörgas na Štajerskem se zdravijo tuberkulozni ljudje, torej ljudje, ki so pač vsega usmiljenja vredni. Med njimi sta tudi dva Srba. Nemški mob v Gratweinu je vzel žalostni umor prestolonaslednika za povod, da je v nedeljo med 11. in 12. uro ponoči prihrul pred zdravilišče. Pacijente je zbudilo huronsko vpitje: »Ven s Srbi! Vrzite jih skozi okna! Ubijte te lopove!« V zavodu je seveda zavladala velika razburjenost. Tragična smrt prestolonaslednikova namreč tamkaj še ni bila znana. Posledice te nemške demonstracije so bile: en pacijent je vsled razburjenosti začel bljuvati kri, drugi so dobili vročnico, tretji so se prehladili, ker so šli k oknom ... o, čast, tem vrlim nemškim patrijotom!

Koroško.

Stare rimske najdbe. V Porečah kopljejo starine, ki dokazujejo, da je pred časom bila tamkaj stara rimska naselbina. Tako so našli tamkaj mnogo starega denarja, dalje ostanke rimske hiše in se je tudi dognalo, da je tamkaj mimo peljala stara rimska cesta. Našli so tudi več drugih rabnostnih predmetov, ki jasno dokazujejo, da je bila tam nekdaj stara rimska naselbina.

Dvojni umor v Beljaku. Kakor smo že poročali, so našli pred par dnevi v Beljaku v gostilni pri »Ovci« dve žrtvi samomora, oziroma umora. Takrat se je splošno domnevalo, da je dvojica Madner - Lackner izvršila sporazumno samomor in da sta pri tem zaklala tudi otroka. Dne 30. junija pa se je vršila sodna obdukcija umrle Lacknerjeve, ki je dognala, da si sama ni mogla prizadejati tako smrtonosne rane, marveč da ji je moral prerezati žile njen ljubimec Leopold Madner. Na podlagi te obdukcije je Madner tudi izpovedal, da je on prerezal Lacknerjevi žile. Dne 1. julija se je zdravje Madnerju tako izboljšalo, da so ga iz bolnišnice prepeljali v sodne zapore. Obtožen bo radi umora. Njegovo žrtev, Lacknerjevo, so na njegove stroške pokopali dne 30. junija.

Stavka pekovskih pomočnikov končana. Po dvadnevni stavki pekovskih pomočnikov se je le - ta v Beljaku končala jako klavrno. Ker centralna organizacija ni hotela izplačati podpor, so se pekovski pomočniki zadovoljili z zvišanjem tedenske plače za 2 K in so zopet pričeli delati.

Drobne novice. Pri košnji se je ponesrečil. V Sv. Martinu je v torek pri košnji stopil posestnik Ivan Meisterle z golo nogo na neko razbito pivsko steklenico, pri čemur si je skoro popolnoma prerezal peto, tako da je močno krvavel. Prepeljali so ga v bolnišnico v Št.Vid ob Glini, kjer so mu rano zašili, tako da bo kmalu okreval. — Predrzen tat. Iz Beljaka poročajo o predrzni tatvini, ki jo je izvršil do sedaj še neznan uzmovič. Tat je splezal skozi odprto okno v stanovanje železniškega sprevodnika Rajmunda Vodlaka, ki stanuje v predmestju in odnesel iz spalnice, kjer sta spala sprevodnik in njegova žena, zlato precizijsko uro v vrednosti 220 K, srebrno uro z istotako srebrno verižico, vredno 60 K in srebrno žensko uro, vredno 9 K. Poleg tega je odnesel tudi denarnico z vsebino 8 K. Ko je opravil svoje »delo«, je mirno odšel. S seboj je imel dolgo lestvo, s pomočjo katere bi obiskal prvo nadstropje, če bi se mu v pritličju »delo« ne izplačalo. — Lepo plačilo. Lesni delavec Fran Zevšnik je bil zaposlen pri nekem lesnem trgovcu v Št. Vidu ob Glini. Hotel je zapustiti službo in je prosil lesnega trgovca za izplačilo. Pri tem pa je prišlo do prepira in je gospodar udaril delavca s tako močjo s palico po roki, da mu je zdrobil roko v členku. Delavec je moral takoj v bolnišnico usmiljenih bratov v Št. Vidu vb Glini. Konec te afere bo najbrže pred sodiščem. — Slabo je naletel 30letni hlapec Miha Bacher, ki se je vračal domov v Bajtensfeld. Srečal je dva fanta, ki sta se prepirala. Hotel jih je pomiriti, a ga je eden fantov s koso tako poškodoval na spodnem delu telesa, da ima sedaj zevajočo rano čez polovico telesa. Poklicani zdravnik je sicer rano takoj zašil, a je kljub temu odredil prepeljavo nesrečnega pomirjevalca v bolnišnico usmiljenih bratov v Št. Vidu ob Glini.

Primorsko.

Iz finančne službe. Za višje komisarje finančne straže I. razreda so imenovani višji komisarji II. razreda Fran Eržen, Lovro Bayer, Anton Morin in Fran Rudesch.

Divača. Radi nepričakovanih ovir preloži podružnica Ciril - Metodove družbe svojo za dan 5. julija t. l. nameravano vrtno veselico na prvo polovico meseca septembra t. l. Že razposlana vabila so torej neveljavna in se bodo pravočasno z drugimi nadomestila.

Predsedstvo tržaške sokolske župe naznanja vsem bratskim društvom in cenjenemu občinstvu, da se tekmovalna telovadba tržaške sokolske župe, ki bi se imela vršiti v nedeljo, dne 5. julija v Barkovljah, preloži. Kdaj se bo vršila pozneje, se pravočasno naznani.

Vseskupni učiteljski zbor vseh šol Ciril - Metodove družbe v Trstu je imel predvčerajšnjim dopoldne skupno izredno učiteljsko konferenco, na kateri je izrekel svoje sožalje na smrti ces. in kralj. Visokosti prestolonaslednika nadvojvode Frana Ferdinanda in njegove soproge. Zapisnik o konferenci se je izročil namestništvenemu svetovalcu s prošnjo, da ga predloži na najvišjem mestu.

Nemška domišljavost. Pri c. kr. pristojbinskem uradu v Trstu se steka največ slovanskega denarja za razne pristojbine. V tem uradu pa ga skoro ni uradnika, ki bi znal slovensko. Nekateri so trdni Lahi, drugi pa zagrizeni Nemci. In ne eden, ne drugi ne delajo drugega, nego dosledno prezirajo slovenski jezik. Tako je na primer likvidator v tem uradu trd Lah, ki ne zna besedice niti nemško, niti slovensko. Višek nesramnosti in predrznosti pa je obnašanje nekega oficijanta Karla Baumgärtnerja, ki je velik Nemec na duši in telesu. Ta gospod je pisal pred par dnevi nekemu slovenskemu odvetniku, da naj ga nikar ne nadleguje z jezikom, katerega on ne razume in naj mu piše v nemškem jeziku. Res, nadvse čudne pojme ima ta »Kanzleioffiziant«, ki hoče diktirati slovenskemu odvetniku, v kakem jeziku sme ta ž njim občevati.

Laška nestrpnost. Predvčerajšnjim je šla po ulici Campanile na trg neka slovenska gospodična in imela v roki »Edinost«. Nasproti sta ji prišla dva italijanska fantalina, ki sta jo ustavila in vprašala, kak list ima v roki. Gospodična jima je odgovorila, da je »Edinost«. Tu je jel eden zabavljati in sta italijanska nadebudna fantina hotela s silo iztrgati gospodični časopis. Gospodična se je nasilnosti teh Italijanov ubranila le na ta način, da je hitro stekla naprej.

Potop italijanskega parnika. Iz Reke se poroča, da je nasedel italijanski parnik »Unione« na plitvino pri Velikem Lošinju. Vozil je žveplo. Parnik je dobil take poškodbe, da se je tekom petih minut potopil. Moštvo in kapitan so se rešili v čolnih. Preiskavo vodi pomorska oblast v Velikem Lošinju.

Dnevne vesti.

+ **Trikrat v enem tednu zaplenjeni!** Tiskovne razmere so postale pri nas neznosne. Kdor ni na glavo padel, ta bo gotovo verjel, da pazi uredništvo na vsak stavek, ki pride v list in da vsako besedo trikrat pretehta, predno jo zapiše, saj se je že zgodilo, da je bil list zaplenjen zaradi treh **pik! V ponedeljek** so nam zaplenili list zaradi besede, ki jo je smel grof Sternberg slobodno zapisati v »N. W. Journalu«, **v sredo** so nam zaplenili list zaradi odstavka, v katerih je bilo pojasnjeno stališče klerikalizma do vladarjev, **včeraj, v četrtek,** pa so nam zaplenili list **zaradi odstavka, ki smo ga dobesedno citirali iz klerikalnega mesečnika »Zore«.** Dobesedno smo navedli to, kar je zapisano v **»Zori«**, glasilu katoliško - narodnega dijaštva in katoliškega akademičnega starešinstva, **a ravno in samo besede klerikalnega časopisa so bile v našem listu konfiscirane.** Pri tem je omeniti, da je **»Grazer Tagblatt«** v svoji včerajšnji jutranji številki **ravno ta citat priobčil v dobesednem prevodu in ni bil zaplenjen, ne v Gradcu, ne v Ljubljani.** Iz odloka policijskega ravnateljstva je razvideti, da je bila zaplenjena klerikalna »Zora« in da so naš list vzeli, ker je ponatisnil odstavek iz tega zaplenjenega klerikalnega lista. Torej ponatis zaplenjenega spisa. A kdo za boga naj ve, da je bila tista »Zora« zaplenjena? Ljubljansko državno pravdništvo razvija v konfisciranju tako brezprimerno gorečnost, da bi bilo treba ustanoviti poseben evidenčni biro, če bi hoteli za vse te konfiskacije vedeti. «Zora« je bila razposlana in živa duša ni vedela, da je konfiscirana. Sicer pa zaraditega, ker je bil dotični odstavek v »Zori« konfisciran, ga še ni bilo treba konfiscirati v našem listu. V »Zori« je bil odstavek konfisciran, ker tam je imel hujskajoč značaj, v našem listu pa ni imel hujskajočega pomena, nego je služil samo za ilustracijo razločka med oficijalno in neoficijalno politiko klerikalne stranke. Sicer pa: če nam ni bilo dovoljeno, ponatisniti iz »Zore« omenjenega odstavka, **zakaj ni potem državno pravdništvo zaplenilo »Grazer Tagblatta«, ki je ravno to storil, kar mi?** Ugovor, da izhaja »Tagblatt« v Gradcu, ne velja. Ljubljansko državno pravdništvo ima pravico in dolžnost, zapleniti tudi tuje liste. Tako smo že doživeli, da je zaplenilo »L' Illustration«, zakaj torej ne tudi »Grazer Tagblatta«? Kaj naj rečemo o taki konfiskacijski praksi? Stokrat bolja bi bila **preventivna cenzura,** kakor se vpelje tam, **kjer se razglasi nagla sodba in postavijo vešala,** kakor pa to »objektivno postopanje«. Nimamo moči, da bi se branili proti takemu postopanju, kajti zdaj ni ne državnega, ne deželnega zbora. — **Apeliramo pa na somišljenike.** Te zaplembe jim kažejo, kako važnost ima naš list, kajti drugače ga ne bi tako preganjali. Prosimo jih potrpljenja; nazadnje bomo le premagali ta kruti sistem, ki davi naš list.

+ **Društvo jugoslovanskih železniških uradnikov v Trstu** je včeraj poslalo dvorni pisarni na Dunaju sledečo brzojavko: »Ekscelenca grof Paar, generalni adjutant Njegovega Veličanstva cesarja, Dunaj. — Globoko ganjeni in ozlovoljeni zaradi zločinskega atentata na Njega Visokost gospoda prestolonaslednika in Njega soprogo si dovoljuje predsedstvo »Društva jugoslovanskih železniških uradnikov« v Trstu v imenu vsega v istem društvu združenega jugoslovanskega železniškega uradništva Njegovemu Veličanstvu izraziti najglobljo bolest in najzvestejšo vdanost. »Društvo jugoslovanskih železniških uradnikov«. — V. Černigoj, predsednik.« — Proti večeru je društvo sprejelo sledeči brzojavni odgovor: »Gospodu V. Černigoju, predsedniku »Društva jugoslovanskih železniških uradnikov«, Trst. Njegovo Veličanstvo je blagovolilo z najmilostnejšo zahvalo vzeti na znanje Njegovemu Veličanstvu izraženo sožalje. General kavalerije: Grof Paar.«

+ **Pred pogromom?** Ne moremo sicer verjeti, toda splošno se govori, da nameravajo klerikalci prirediti v nedeljo v Ljubljani velike demonstracije, katerih glavni namen bo, da si klerikalna poulična sodrga lahko enkrat ohladi svojo jezico nad gotovimi,nji neljubimi osebami.Znani klerikalni agitatorji javno govore, da bodo v nedeljo že pokazali liberalcem, kdo je gospod in gospodar v deželi. Policija, pravijo, jih pri tem njihovem bogoljubnem delu čisto nič ne bo zavirala. Peli bodo cesarsko pesem in obenem dajali na primeren način duška svojemu ogorčenju proti naprednjakom. Policija bo pri tem držala roke križem, ker si ne bo upala nastopiti proti množici, ki bo v patrijotičnem navdušenju pela cesarsko himno. Kakor se vidi, je stvar zasnovana čisto po frankovskem vzorcu v Zagrebu, kjer je bila državna policija zgolj pasivna motriteljica izgredov, ki jih je uprizorila frankovska druhal. Tudi v Ljubljani računajo klerikalni aranžerji na pasivnost varnostnih organov, zato širijo vsepovsod, da je toliko kakor zagotovljeno, da bo policija pri klerikalnih demonstracijah zatisnila tako temeljito oči, da bodo klerikalci lahko počenjali, karkoli se jim bo zljubilo. Ne vemo, koliko je na tej vesti resnice, le to izjavljamo, da se klerikalnih demonstracij čisto nič ne bojimo, in če se tudi izpremene pod plaščem »patrijotizma« v čisto navadni pogrom. Odgovornost za to bi padla na državne oblasti, ki so pač bile pravočasno opozorjene na to, kaj se pripravlja. Da bi vse te opozoritve ostale brezuspešne, ne moremo verjeti, to tem manj, ker vemo, **da na merodajnem mestu z največjim ogorčenjem obsojajo takšne »patrijotske« demonstracije,** kakršne so se vršile v Zagrebu in v Sarajevu. V dokaz tega navajamo oficijozno korespondenco »Die Information«, ki piše: »S pretiravanjem in enostranostjo v stvari, v kateri je vsa pravica na naši strani, se ne smemo postavljati pred vsem svetom na krivično stališče. Veseli nas, da lahko konštatiramo, da so naše oblasti z vso odločnostjo preprečile zločinski poskus, da se krši poslaniško pravo, kateri poskus je bil izvršen pretekli torek na Dunaju. Nasproti izgrednikom v Sarajevu in v Zagrebu so bile oblasti v prvem trenotku pač nekoliko prepopustljive. V Sarajevu se da to razumeti, tam so bili še pod gospodstvom prvega vtiska. **V Zagrebu pa bi se bili izgredi že mogli in tudi morali preprečiti.** Toda, nadejamo se, da je sedaj že vse končano. Sedaj zares lahko rečemo, **da je to pot mir in red prva državljanska dolžnost.** Ne smemo delati cesarju vladanja težjega, kakor je že itak v resnici ...« — To se nam je zdelo potrebno povedati, sedaj pa je na oblasti, da stori svoje, mi smo storili svojo dolžnost. Menimo, da so septembrski dogodki še v presvežem spominu, da bi poklicani faktorji v brezbrižnosti in malomarnosti riskirali, da bi se v Ljubljani ponovili slični dogodki.

+ **Nemške infamije.** Nemški listi se kar kosajo v tem, kdo bo Slovence v zvezi z dogodki v Sarajevu bolj oblatil in očrnil. Rekord v tem oziru pa je vsekakor dosegla »Marburger Zeitung«, ki v svojem uvodniku, naslovljenem »Sokrivci«, piše doslovno: »Nepoučeni dunajski žurnalisti divjajo proti belgradskemu morilskemu brlogu. Toda morilcev naj ne iščejo tamkaj, marveč pri nas: Avstrijski Belgrad se imenuje — Ljubljana! Od tamkaj se širi strup, od tamkaj se razširja na vse strani sistematična gonja in kot gorostasna hinavščina, kot grotesknost brez primere zveni vest, da pripravljajo slovenski klerikalci žalno manifestacijo v Ljubljani. Šusteršiči, Korošci, Verstovški in njihovi drugovi ne bodo nikoli mogli s svojih sukenj otresti sarajevskih morilcev!« — Čudno je, da ti nemški steklaši kar naravnost ne trde, da sta Princip in Čabrinović pravzaprav Ljubljančana ali pa vsaj ljubljanskega pokolenja.

+ **O »patrijotskih« demonstracijah** in o proglašenju prekega soda v Bosni razpravlja v uvodniku včerajšnja »Arbeiter Zeitung« in pravi med drugim: »Da se bestijalnost rada ogrinja s patrijotskim plaščem, ni nova stvar; od nekdaj je bila v Avstriji veleizdaja enih patrijotizem drugih. Preki sod, ki ga razglase med petjem cesarske himne, je slika cele nevarnosti naših narodnostnih razmer, naše celokupne državnosti.« — Ta sodba socijalnodemokratskega glasila je povsem pravilna.

+ **Dr. Aleš Ušeničnik** se v »Slovencu« jezi radi neke dnevne vesti, katera je bila objavljena v našem listu. Pri ti priliki se zaganja v župana dr. Ivana Tavčarja po znanih svojih neokusnih manirah. Dr. Tavčar ima v teh dnevih ravno čas, čitati puste Ušeničnikove članke, ali pa notice »Slovenskega Naroda«, katere mu časih tudi niso po volji. Očitanje, da je dr. Tavčar sam pisal dotično dnevno vest v našem listu, je pa otročje neumna! Dr. Tavčar vsaj dobro pozna razmere v Ušeničnikovi rodbini, toraj ne bo nekaj zapisal, kar je odločno neresnično. To bi moral tudi bodoči prelat vedeti!

+ **Dr. Krek zopet hujska.** V ponedeljek, to je dan po atentatu v Sarajevu, je imel dr. Krek društveni shod nekega izobraževalnega društva na Brdu pri Lukovici. Po izpovedbi preprostega kmeta je govoril o Albancih in jih hvalil, da ne pijejo žganja in da imajo veliko otrok. Glede atentata je rekel, da more kaj takega narediti le kak — **pijan liberalec,** in res so od shoda idoči kmetje že govorili in pripovedovali, **da so liberalci umorili cesarjevega naslednika.** To je pa že res od sile! Demagoga Kreka naj bo sram v dno njegove duše, da je v svojem hujskanju že tako nizko padel.

+ **Ubogi uradni list.** »Laibacherica« se je že tudi zamerila klerikalcem. Tako zvesto in obširno poroča o vsaki klerikalni prireditvi, da jo svet kar občuduje, kje dobi besede, da iz kakega nič napravi veliko stvar. Toda klerikalci menda mislijo, da izhaja uradni list samo zanje, da mora njim služiti in da o drugih priredbah sploh ne sme poročati. Tako se zadira »Slovenec« v uradni list, ker je objektivno poročal o gasilski slavnosti na Viču; jezi ga, da je bilo v poročilu navedeno, kar se je na Viču povedalo o škandaloznem postopanju deželnega odbora proti tistim gasilnim društvom, ki niso hoteli postati agitacijske organizacije klerikalcev, in zato vpije na vlado, naj skrbi, da svet ne bo izvedel, kako grdo in nepošteno delajo klerikalci z denarjem, ki ga plačujejo zavarovalnice za gasilstvo.

+ **Revidirajmo!** »Slovenec« pravi: Šolska oblast bo morala revidirati svoje stališče napram učiteljstvu in si staviti vprašanje, ali je gotov del sploh vreden, da izvršuje visoke naloge ljudske vzgoje«. Šolska oblast bo morala obenem pač tudi revidirati **katehete** in si staviti vprašanje, ali je gotov del teh katehetov sploh vreden, da izvršuje visoke naloge ljudske vzgoje. To stran je šele treba prav izčistiti!

+ **Bivši predsednik »Südmarke« obtožen radi — tatvine.** Državni in deželni poslanec, predsednik »Südmarke«, Henrik Wastian, ki je dolga leta igral prvo vlogo v nemških bojnih vrstah ter se odlikoval po svojem strupenem sovraštvu proti vsem, kar je slovansko, je bil meseca novembra lanskega leta ovaden državnemu pravdništvu, radi — **tatvine.** Nemški listi so takrat ta škandal skušali potlačiti, a se jim ni posrečilo. Stvar je prišla v javnost in skoro se je tudi dognalo, da Wastian le ni tako nedolžen, kakor so ga prvotno slikali nemški listi. Pod pritiskom javnega mnenja je bil nato Wastian prisiljen odložiti svoj državnozborski mandat in se tudi zahvaliti na časti mariborskega podžupana. Kazenska preiskava proti njemu se je nadaljevala in danes ob 4. popoldne se vrši pred sodiščem v Gradcu obravnava proti bivšemu graškemu dr.

žavnemu poslancu in predsedniku »Südmarke«, Henriku Wastlanu, radi tatvine!

+ **Iz finančnega ministrstva.** Finančna svetnika dr. Fran Eller in dr. Rudolf Sajovic sta bila imenovana za ministerialna tajnika v finančnem ministrstvu.

+ **Promocija.** V soboto, dne 4. julija bo ob pol 5. popoldne na dunajskem vseučilišču promoviran za doktorja medicine g. Vladimir Brezovnik. Čestitamo!

— **Zakon z dne 10. maja 1914,** veljaven za vojvodino Kranjsko, s katerim se izpreminja deželni zakon o razdelbi skupnih zemljišč in uredbi dotičnih skupnih pravic do njih uživanja in oskrbovanja, je izšel v XI. kosu deželnega zakonika, izdanega in razposlanega dne 25. junija 1914, ter stopi dne 9. julija 1914 v veljavno moč.

— **Občni zbor »Ruskega kružka«,** ki bi se imel vršiti danes zvečer, se **odloži za 14 dni.**

— **Mestni dekliški licej.** Vpisovanje v dekliški licej bode v ponedeljek, 13. julija od 4. do 6. popoldne, sprejemni izpit 14. julija ob 8. zjutraj. Jeseni se bode vpisovalo 16. septembra.

— **Razstava risb in slik na mestnem dekliškem liceju.** O tej razstavi, ki je bila odprta v soboto in v nedeljo, poročamo obširneje jutri.

— **Šolsko poučno potovanje na Angleško** se bo vršilo tekom letošnjih počitnic. Jugoslovane zastopa na tej ekskurziji prof. dr. Fr. Bučar, (Zagreb, Josipovac, 19); on sprejema prijave, ki se sprejemajo še do 5. julija ter daje pojasnila.

— **Nogometna tekma »Libertas« : »Ilirija Res.«** V nedeljo se vrši po dolgem presledku zopet enkrat nogometna tekma z **italijanskim** moštvom. Z rezervnim moštvom naše »Ilirije« tekmuje namreč najmočnejše italijansko moštvo z Reke, namreč moštvo kluba »Libertas«. V športnih krogih sodijo, da sta si moštvi približno enaki po moči. Zato bo tekma gotovo obojestranska in polna menjavajočih se napadov. Pričetek tekme je določen na 5. uro. Vstopnina je običajna. Od jutri naprej se dobe vstopnice po znižani ceni v predprodaji v trafikah Češark in Dolenc.

— **Dirka motociklistov.** To nedeljo priredi tržaški klub motociklistov veliko dirko, pri kateri vozijo dirkači tudi skozi naše mesto. Tekmovalna proga vodi iz Trsta preko Občin in Tržiča v Gorico, od tam preko Sv. Lucije, Cerknega in Škofje Loke v Ljubljano, kjer je na Dunajski cesti pri tvrdki Karel Čamernik & Komp. bencinska štacija, in iz Ljubljane preko Postojne in Senožeč zopet nazaj v Trst. K tekmi se je dosedaj priglasilo 45 tekmovalcev, med temi tudi znana ljubljanska dirkača gg. Wolf in Barešič. Ta dva vozita na motorjih znamke Wanderer in ju je smatrati za favorite. Prve dirkače smemo pričakovati v Ljubljani okoli pol 11., zadnje okoli pol 1. ure. Skozi Ljubljano vozijo po Marije Terezije in Dunajski cesti, Šelenburgovi ulici, Kongresnem trgu, Gradišču, Erjavčevi, Bleiweisovi in Tržaški cesti.

— **Jutri zvečer** se bode žgal na Golovcu velik Ciril in Metodov kres, kakor smo že obširneje poročali. Nameravana veselica na prostem se vsled splošnega žalovanja odpove in se bode po kresu vršil le prijateljski sestanek v gostilni pri Češnovarju na Dolenjski cesti.

— **Mestna zastavljalnica** naznanja, da se vrši tamesečna dražba v mesecu maju 1913 zastavljenih dragocenosti (zlatnine, srebrnine in draguljev) in v mesecu juliju 1913 zastavljenih efektov (blaga, perila, strojev, koles itd.) v četrtek, dne 9. t. m. od 8. do 12. dopoldne v uradnih prostorih, Prečna ulica 2.

Iz Borovnice se nam poroča 2. julija. Dvorni vlak, ki je vozil pokojnega prestolonaslednika in njegovo soprogo danes ob 1. uri 11 minut popoldne skozi našo postajo, so pričakovali na kolodvoru vsi tukajšnji uradi: duhovščina, občinski odbor itd. in vsa društva t. j. Ciril-Metodova podružnica, Izobraževalno društvo, Ognjegasci, Orel z zastavo, Sokol z zastavo in šolska mladina z učiteljstvom, da izkažejo pokojnikoma poslednjo čast. Poleg tega je bilo tudi mnogo drugega občinstva, dasi je zdaj košnja in morajo ljudje spravljati pridelke.

Soteški župnik pred sodiščem. Častiti gospod iz Soteske je šel svojega farana preganjat na sodišče, ker je le ta videl, kako je župnik s svojo kuharico Reziko ob 11. ponoči iz Drenja jadral domov. Toliko poguma pa župnik ni imel, da bi se bil osebno prikazal pri sodišču, ampak je raje poslal advokata, najbrž tudi zato, da bi toženca napravil čim največ stroškov. Obtoženi Aš iz Drenja je tudi pred sodiščem potrdil, da je videl župnika iti ponoči s kuharico domov. seveda pa nima prič. Župnik pa je poslal na razpravo dve ženski, o katerih se govori, da jih je večkrat klical v farovž in jima zagrozil, da morata zanj pričati, sicer jima ne sme noben duhovnik odveze dati. Sodnik je poskušal doseči poravnavo, toda Aš je odklonil zahtevo, naj prosi za odpuščanje, ker se ne čuti krivega, češ: kaj more on zato, da se je župnik tako pozno s svojo kuharico vračal iz vinograda. Zato, da je župnika videl, vendar ne more prositi odpuščanja. Obravnava je bila preložena.

Samomor. Pred par dnevi se je obesil 39letni posestnik in gostilničar Janez Grum v Studencu pri Mar. Dev. v Polju.

Umrl je v Razdrtem gospod Štefan Weilgoni, brat g. Weilgoni, trgovca v Sp. Šiški. Naše sožalje.

Tu ravno pod Ponco ni nič znanega. V številki od srede pod naslovom »Nesreča na Gorenjskem« ni nič točnega. Blagovolite sprejeti v pojasnilo sledeče iz Rateč: Na sv. Petra in Pavla dan so bili 4 Ratečani pri živini v planini pod Mangartom. K njima prideta popoldan okoli druge ure dva koroška turista ter povesta, da visoko pod Razom ležita v snegu in grušču neka 30letna gospa in nekaj mlajši gospod precej poškodovana. Napote se vsi v Plaz. Ko so prišli do ponesrečencev, sta bila oba vsled snega in strahu vsa onemogla in sta po njiju izjavi tamkaj med snegom in gruščem ležala brez moči kake štiri ure. Prišla sta namreč iz Rabelja čez Predil pod vrh Mangarta, odkoder sta mislila v Rateče. Nad Plazom sta zavila preveč na desno in to je bila njuna nesreča. V Plazu na napačnem potu nad precejšnjo strmino jim je zdrčalo in tako sta šla »kar v kolo« kakor pravijo Ratečani kakih 200 do 300 metrov navzdol. Gospa je bila ranjena na glavi in hudo odrta po rokah in nogah, gospod ima menda zlomljeno levo roko. Hudih poškodb nimata. Turista in Ratečani so ju za silo obvezali in gospo sta dva Ratečana odvedla v pastirsko kočo, odkoder ju je odpeljal rateškega župana voznik do belopeške poti, odkoder sta sama odšla peš v Belo peč. Vsebina nahrbtnikov je pa bila vsa razbita. Doma sta baje iz Trebnjega na Koroškem. Toliko resnici na ljubo.

Novi most ob Bohinjskem jezeru se je začel graditi. Sedanji lesen most se bode moral umakniti novemu kamenitemu mostu, ki bo slonel na enem srednjem stebru in obstal iz dveh oblokov. Konstrukcija mostu bo železobetonska, vendar bode pa cela arhitektura mostu iz kamna. Širjava mostu bo znašala 5 metrov in bo sredi proge obojestransko nameščen pomol, ki bo služil za izogibanje vozovom, posebno pa za pregled krasne okolične panorame. Arhitektura mostu se je morala prilagoditi celi okolici in starodavnej cerkvici sv. Janeza. Za razrešitev primerne arhitekture tega mostu poverjen je bil mestni arhitekt Ciril M. Koch, ki je izdelal za to potrebni načrt. Načrt je bil predložen c. kr. centralni komisiji za varstvo umetniških in zgodovinskih spomenikov na Dunaju v presojo in je bil po vsem potrjen in v izvršitev priporočen. Tu imamo zopet dokaz, da imamo domačine veščake in da kaže pri oddaji takih del ozirati se v prvi vrsti na domačine, ne pa, kakor se pogostoma zgodi, da se za slabše delo plača tujcem, nam sovražnim, drag denar.

Meteorologični mesečni pregled. Minoli mesec junij je bil zmerno topel in precej moker. — Opazovanja na toplomeru dado povprek v Celsijevih stopnjah: Ob 7. zjutraj 13·2°, ob 2. popoldne 21·1°, ob 9. zvečer 15·8°, tako da znaša srednja zračna toplina tega meseca 16·7°, za 1·1° pod normalom; dne 29. junija se je dvignila do 30·1°, dne 6. junija zjutraj je padla do 7·0°. — Opazovanja na tlakomeru dado 734·3 mm kot srednji zračni pritisk tega meseca, za 1·7 mm pod normalom. — Najvišje, namreč 742·6 mm je stalo živo srebro dne 27. zjutraj, najnižje, namreč 725·2 mm dne 8. junija opoldne. — Mokrih dni je bilo 17, padlo je pa vsega skupaj 132·2 mm dežja, največ, namreč 65·3 mm, dne 5. junija. — V prvih dveh tretjinah meseca se je nadaljevalo vreme prejšnjega meseca, bilo je deževno in hladno, zračni pritisk nad srednjo Evropo je bil vedno nizek, dočim se je na zahodu nad Atlantiškim morjem visoko tlakomerovo stanje dalj časa stanovitno držalo, katerega niso mogle premakniti stranice (Komponenten) odbežnih sil. Te stranice so v srednjih zemljepisnih širjavah sicer najmočnejše, kakor se je to že povedalo na tem mestu, ali vendar toliko slabe, da zračno goščavo le počasi naprej potiskajo; zlasti močan zračni pritisk jim je nekakov zid, katerega takoj s prva ne morejo premagati; ker pa prihajajo od zadaj od zahoda vedno nove čete stranic, se nabere sčasom tolika moč, da porine z vso silo zračni zid naprej proti vzhodu, kar provzroči navadno viharje in hude nalive, kakor zadnjič v Londonu in Parizu. Ta visoki zračni pritisk se je sedaj razširil čez celo srednjo Evropo in vreme, dasi soparno in za nevihte pripravno, se je zboljšalo, postalo je lepo in vroče. Košnja, sprva od dežja večkrat močena, se je nato brez zapreke vršila ter dala veliko lepega sena.

Pogrebne slavnosti Nj. Vis. prestolonaslednika nadv. Frana Ferdinanda in prejasne vojvodinje Hohenberške in sicer v Trstu dne 2. in na Dunaju, dne 3. julija se kažejo že jutri, 4. julija in naslednje dni pri vsaki predstavi v kino »Ideal« na Franca Jožefa cesti.

Svečanosti pogreba po umrlem prestolonasledniku nadvojvodi Franc Ferdinandu in njegovi soprogi vojvodinji Hohenberški se že od sobote, dne 4. t. m. naprej vidijo pri vsaki predstavi v Grand Bioskopu v Lattermannovem drevoredu. Vidijo se že pogrebne svečanosti od 2. julija (v Trstu) in od 3. julija (na Dunaju:.

Javno nasilstvo. Policija je aretirala na Karlovski cesti 49letnega Matijo Luznarja iz Selc zaradi izzivanja javne straže. Luznar se je pa aretaciji uprl in se tudi stražnika dejansko lotil, nakar je pobegnil v Hradeckega vas, a ga je stražnik dohitel in aretiral. Med potjo se je Luznar zopet lotil javnega organa ter skušal pobegniti, kar se mu pa ni posrečilo in moral je rad ali nerad v zapor.

Narodna obramba.

C. M. podružnica za Stari trg-Lož je zaradi atentata v Sarajevu preložila svojo veselico na dan 12. julija popoldne na vrtu posojilnice v Starem trgu.

Društvena naznanila.

Župni zlet Ljubljanske Sokolske Župe se vrši v nedeljo, dne 2. avgusta 1914 na dirkališču ljubljanskega Sokola pod Tivoli. Bratska društva in župe se naprošajo, da se pri svojih prireditvah na to ozirajo.

Zadruga krojačev, krojačic, krznarjev in rokavičarjev v Ljubljani je odpovedala svoje slavnostno zborovanje in izredni zadružni shod ter vse prireditve na dan 5. julija.

Učiteljsko društvo za litijski okraj, ki je nameravalo zborovati dne 2. t. m. na Vačah, je vsled pretresljivih dogodkov v rodbini našega presvitlega vladarja svoje zborovanje preložilo na nedoločen čas.

Razne stvari.

* **Kako so sporočili žalostno vest osirotelim otrokom.** Prestolonasledникove otroke so pustili — kakor znano — za časa bivanja njihovih staršev v Bosni, pod nadzorstvom njihovega vzgojitelja duhovnika dr. Stanovskega na chlumeckem gradu pri Třeboni. Ko je v nedeljo opoldne došlo brzojavno poročilo o tragični smrti nadvojvode in njegove soproge, si ni nihče upal prevzeti naloge, povedati to žalostno vest otrokom. Še le popoldne se je k temu koraku odločila teta otrok, sestra umorjene vojvodinje, grofica Henrika Chotkova, ki se je pripeljala na grad. Ko so jo otroci z največjim veseljem pozdravili, jih ni tako ljubkala kakor sicer. In na vprašanje 13letne Zofije je povedala, da sta oče in mati nepričakovano težko zbolela. »Ojačite se in pojdite v cerkev molit za roditelje« — je dostavila grofica, ki je le težko zadrževala solze. Za trenotek so se otroci nemo in začudeno ozrli v teto. Takoj nato pa so začeli bolestno jokati. »Zbolela sta? In zakaj? Kaj jim je? In oba naenkrat?« Grofica, ki se sama ni mogla vzdržati joka, je skušala z raznimi izgovori potolažiti otroke, ter jih spremljala v cerkev, kjer so uboge sirote vroče molile za hitro ozdravljenje očeta in matere, ne sluteč, da v tem hipu ležita trupli njihovih roditeljev na katafalkih v sarajevskem konaku. Med tem so prišli na grad skoro vsi sorodniki umorjene vojvodinje, ki so po dolgem posvetovanju poverili vzgojitelja dr. Stanovskega, naj kolikor mogoče previdno pove ubožcem resnico. To se je zgodilo ob 7. zvečer. Duhovnik je razložil otrokom, da je došla druga brzojavka iz Sarajeva in da se roditeljema slabo godi. Edino uteho jim more nuditi molitev k Bogu vsegamogočnemu, čegar volja mnogokrat pokliče k sebi tudi ljudi v še cvetoči starosti. Tedaj pa vzgojitelj ni spravil nobene besede več iz sebe. Mlada pricezinja ga je z groznim vzklikom prekinala: »Sta torej mrtva? Sta mrtva? Že vem vse!« In otroci so se spustili v krčevit jok. Iz sosednje sobe so prišli sorodniki. Teta Henrika je pri pogledu na otroke omedlela. Otroci so do rana točili in plakali. Še le usmiljeno spanje je zatisnilo njihove ordečele oči.

* * *

* **Povodenj v Anatoliji.** Iz Carigrada poročajo: V Anatoliji se je vtrgal oblak ter poplavil mnogo sveta. V Tali Kefre je napravila povodenj za 20 milijonov škode.

* **Zagoneten umor.** Iz Novega Jorka poročajo: V mestu Freeport, v kopališču na Long Islandu, je prišla k ondotnemu zdravniku Farmanu 36letna, zelo lepa dama, z imenom Baily, soproga nekega bogatega nevjorškega tovarnarja. Konsultirala je zdravnika za neko svojo tovarišico. Kar naenkrat je nekdo ustrelil skozi okno. Dama se je mrtva zgrudila na tla. Zdravnik je videl, kako je z vrta zbežala neka ženska.

* **Župnik ustrelil svojega hlapca.** Iz Krakova poročajo: Na čuden način je bil usmrčen hlapec župnika Štefana Dziurzynskega v Krzywie Gorne pri Borszczowu. Župnik se je pozno ponoči pripeljal s svojima konjema domov. Čudno se mu je zdelo, da so psi tako nemirni. Naročil je tedaj hlapcu, naj pogleda, je-li niso morda tatovi v župnišču. Namesto da bi šel v župnišče, je šel na vrt. Župnik pa je šel po puško ter ustrelil na vrt, da prestraši morebitne tatove. Ker se pa hlapec delj časa ni vrnil, so ga šli iskat ter ga našli s prestreljno glavo mrtvega na vrtu. Župnik je ustrelil hlapca.

* **Atentati na kralje in državne predsednike.** V zadnjih petdesetih letih so bili izvršeni sledeči atentati na kronane glave ali državne predsednike: 14. aprila 1865. je bil umorjen predsednik Lincoln v Washingtonu; 16. aprila 1866. je izvršil Karakasov atentat na carja Aleksandra v Petrogradu; l. 1867. je bil ustreljen cesar Maksimilijan mehikanski; junija meseca 1867. atentat na ruskega carja v Parizu; l. 1868. je bil umorjen srbski knez; l. 1869. se je zgodil atentat na egipčanskega podkralja, v istem letu je bil izvršen atentat na Napoleona III. v Bois de Boulogne; l. 1872. atentat na angleško kraljico, istega leta je bil tudi atentat na španskega kralja. 5. avgusta 1875. je bil umorjen Gabriel Garcia Morenos, predsednik republike Ekvador. 21. aprila 1877. je bil umorjen predsednik republike Paraguay, B. Gill. 11. maja 1878. je izvršil Hödel atentat na cesarja Viljema; 2. junija pa Nobiling. 25. oktobra 1878. je bil atentat Moncasisa na kralja Alfonza španskega, 17. novembra istega leta pa Passantesa na italijanskega kralja Humberta. 14. aprila 1879. je izvršil Soloviev atentat na carja Aleksandra, na katerega se je 2. decembra tudi v Moskvi izvršil atentat. 12. decembra 1879. je bil izvršen atentat na indijskega podkralja, 30. decembra istega leta pa je Otero izvršil atentat na španskega kralja Alfonza in kraljico Kristino. 17. februarja 1880. je bil izvršen atentat v zimski palači v Petrogradu na carja Aleksandra. 13. marca 1881. je bil umorjen ruski car Aleksander II. v Petrogradu. 24. junija 1894. je Italijan Caserio v Lyonu zaklal predsednika Sadi Carnota. 22. aprila 1897. je krojaški pomočnik Pietro Acciarito izvršil atentat na italijanskega kralja Umberta. 25. avgusta 1897. je v Montevideo umoril neki član revolucionarnih »blancov« predsednika republike Uruguay, Bordo. 26. februarja 1898. je Karditsis izvršil atentat na grškega kralja Jurja. Italijanski anarhist Luigi Luccheni je 10. septembra 1898. v Genfu umoril avstrijsko cesarico Elizabeto. 6. julija 1899. je izvršil neki prejšnji sluga ministrskega predsednika Pašića atentat na ekskralja Milana v Belgradu. 25. julija 1899. je bil umorjen predsednik republike St. Domingo, Heureaux. L. 1901 je bil umorjen predsednik Združenih držav severoameriških Mac Kinley. 11. junija 1903. sta bila v Belgradu umorjena kralj Aleksander in kraljica Draga. 11. junija 1908. so umorili v Lisboni portugalskega kralja Karlosa. 23. februarja istega leta je bil ustreljen mehikanski predsednik Madero. 18. marca 1913. je bil v Solunu ustreljen grški kralj. 28. junija 1914. pa sta umrla prestolonaslednik Fran Ferdinand in njegova soproga, zadeta od morilčeve roke.

Telefonska in brzojavna poročila.

Cesar.

Dunaj, 3. julija. Danes dopoldne so bile po Ljubljani razširjene govorice, da je cesarjevo zdravje omajano. Obrnili smo se seveda takoj do našega dunajskega urednika, ki nam je tudi takoj dopoldne in potem opetovano striktno sporočil, da so vse te vesti popolnoma neosnovane in da je cesar popolnoma zdrav.

* * *

PO ATENTATU V SARAJEVU.

Cesar.

Dunaj, 3. julija. Cesar se je pripeljal danes zjutraj iz Schönbrunna na dvor, kjer bo ostal cel dan do pogrebnih slavnosti. S cesarjem se je pripeljal grof Paar. Ljudstvo je cesarja burno aklamiralo. Velika množica čaka, da jo puste v dvorno cerkev, kjer sta izpostavljeni trupli.

Dunaj, 3. julija. Cesar je sprejel danes dopoldne nemškega poslanika Tschirskega v dolgi avdijenci. Tschirski je cesarju prinesel obvestilo, da se nemški cesar oprošča zaradi neudeležbe pri pogrebu.

Pogrebne slavnosti.

Dunaj, 3. julija. Ob 8. zjutraj je bila otvorjena dvorna cerkev. Cerkev je popolnoma črno opremljena. Veliki oltar zagrinja veliko črno zagrinjalo z velikim srebrnim križem. Pred oltarjem stojita dva visoka katafalka, obdana od neštetih svetilk. Na katafalkih ležita obe krsti. Krsta nadvojvode je v zlatu z zlatimi ornamenti, krsta vojvodinje je v srebru z zlatimi ornamenti. Nad krsto nadvojvode se nahaja njegov grb z napisom:

Franciscus Ferdinandus
archidux Austriae
Estensis

Nad krsto vojvodinje se nahaja njen grb s sledečim napisom:

Sofia
ducissa de Hohenberg

Težek baldahin razprostira senco nad obema krstama. Na podnožju katafalka leži velikanski, v obliki križa izdelan venec iz belih nagelnov lilij in rož. Na traku stoje imena: Sofija, Max, Ernst. Na rdeče baržunasti blazini pred krsto prestolonaslednika leži nadvojvodski klobuk, krona avstrijskih princev, generalski klobuk, insignije admiralstva in častniški portepe. Na blazini pred krsto vojvodinje pa leži črna pahljača, par belih rokavic ter velika zvezda reda Zvezdnega križa. Na desni in levi od katafalka stojita črno drapirana oltarja, pred katerima kleče duhovniki in opravljajo molitve. Častniki arsierne in ogrske telesne garde vrše službo častne straže. Cel prostor je v nekaki tajinstveni temi, ki vpliva tem bolj na številne gledalce.

Že od 5. zjutraj se je zbirala po Ringu in na dvoru velikanska množica. Za red skrbi en bataljon infanterije. Ob 10. dopoldne je zapel dvorni pevski zbor »Miserere«, ki je ljudstvo ganil do solz. Ob 12. so cerkev zaprli. Popoldne pridejo v cerkev najožji sorodniki, da vzamejo od pokojnikov slovo. Najbrže bodo pred oficijalnim blagoslovom ob pol 4. popoldne pustili h krstama tudi otroke, da se poslove od trupel svojih roditeljev. Pri slovesnem blagoslovu bo navzoč tudi cesar.

Prevoz na Zahodni kolodvor se bo izvršil po včerajšnjem ceremonijelu. Ob 10. in 50 minut se odpelje vlak v Pöchlarn, kamor dospe ob pol 1. ponoči. Ob 2. in 30 minut ponoči odide sprevod s postaje na Donavo, kjer prepeljejo krsti na drugi breg. Ob 3. in 30 minut prispe sprevod v grad Artstetten, kjer poneso krsti v župno cerkev ter polože na katafalk. Nadvojvoda prestolonaslednik Karel Franc Josip prispe v Artstetten ob pol 7. zjutraj, nekoliko pozneje pa prispo člani cesarske hiše, ki so bili v najbližjem sorodstvu z umorjenim. Ob 11. se vrši svečani rekviem. Ob $^3/_4$ na 12. dvignejo dragonski in ulanski podčastniki krsti ter ju poneso iz župne cerkve preko parka v grobnico. Nekaj minut čez 12. bodo končane v grobnici zadnje ceremonije, nakar se velika vrata grobnice za vedno zapro za obema žrtvama.

Berolin, 3. julija. Princ Henrik pruski je odpovedal svojo udeležbo pri pogrebu nadvojvode Frana Ferdinanda na Dunaju in se odpelje jutri nazaj v Kiel.

Protisrbske demonstracije na Dunaju.

Dunaj, 3. julija. Sistematičnemu hujskanju dunajskih listov in zlasti »Reichspošte« se je končno vendar posrečilo mobilizirati dunajski mob in ga naščuvati proti Srbom. Poulična druhal je porabila priliko, ko so pripeljali obe žrtvi, da je že pred 9. zvečer poskusila demonstrirati. Več sto ljudi se je zbralo v bližini srbskega poslaništva, katero je stražil močan policijski kordon. Zastraženo je bilo tudi privatno stanovanje poslanika Jovanovića, s katerega je vihrala srbska zastava z žalnim florom. Demonstranti so zahtevali, da naj zastavo odstranijo, kar se pa ni zgodilo. Nato so demonstranti divje kričali in zahtevali vojno s Srbijo. Zažgali so tudi dve srbski zastavi, ki so ju imeli s seboj. Z vso močjo so pritisnili na policijski kordon, tako da se je morala policija braniti s sab-

ljami. Policija je dobila med tem ojačenja ter je izpraznila sosedne ulice poslaništva. To se je posrečilo tem ložje, ker se je med tem raznesla vest, da je dospel vlak s trupli umorjenega prestolonaslednika in njegove soproge. Demonstranti so odšli gledat sprevod. Zato pa so se pozneje v tem večjem številu vrnili. Ob 11. zvečer je več tisoč ljudi zopet pridrlo v bližino srbskega poslaništva. Policijski kordon je ulice zopet zaprl. Demonstranti so planili na policijo ter več redarjev, zlasti pa več konjev ranili. Metali so kamenje in opeko. Ko je hotela policija nastopiti bolj energično, so začeli peti cesarsko pesem ter so s tem prisilili policijo, da ni rabila orožja. Šele po polnoči se je posrečilo demonstrante razkropiti. Do izgredov je prišlo tudi drugod v mestu. Na Mozartovem trgu v bližini Ringa je prišlo do krvavih izgredov. Demonstranti so udrihali po policiji s palicami ter napadli policijskega komisarja, kateremu so raztrgali obleko. Potegniti je moral sabljo, da se je ubranil. Ko so bili spopadi najhujši, so padli iz srede demonstrantov revolverski

streli

na policijo. Ena kroglja je prebila nekemu redarju čelado. Ranjen pa ni bil nobeden. Policija je dobila povelje, da zajezdi med množico. Nastala je prava panika. Mnogo ljudi je popadalo na tla, mnogo jih je bilo ranjenih od konjskih kopit. S tem odločnim nastopom se je posrečilo demonstrante razgnati. Manjše skupine so hotele prodreti pred ruski konzulat, da tam demonstrirajo. Policija pa jih je odgnala.

Dunaj, 3. julija. Današnji »Fremdenblatt« prinaša sledečo oficijozno izjavo: Demonstracije pred srbskim poslaništvom so se tudi včeraj zvečer žal še močneje ponovile. Treba je te dogodke globoko obžalovati. Žalost prebivalstva naj bi se pojavljala le na vzvišen način. Utemeljeno je gotovo pričakovanje, da pridobita mirnost in treznost zopet veljavo in da se nemiri ne bodo več ponovili. Kakor se zatrjuje, je ta izjava posledica koraka srbskega poslanika pri zunanjem ministru.

Dunaj, 3. julija. Popoldanski listi imajo očividno oficijozne izjave, v katerih se svare prebivalci pred nadaljnimi protisrbskimi demonstracijami ter se nevedni Dunajčani podučujejo, da je poslanikovo stanovanje eksteritorijalno ter da je moral obesiti srbsko zastavo na pol droga, ker je to običajni način s katerim izražajo inozemska zastopstva ob državnih žalovanjih svoje sočustvovanje. Če bi tega ne bil storil, bi bilo to smatrati za težko demonstracijo proti Avstriji. Listi pozivljajo ljudi, da naj bodo pametni. Policija je tudi danes zastražila srbsko poslaništvo in stanovanje poslanika z gostim policijskim kordonom.

Dunaj, 3. julija. Srbsko poslaništvo je popoldne sporočilo, da pod nobenim pogojem ne odstrani zastave, ustreglo pa bo tej želji popoldne, ko bodo pogrebne ceremonije končane.

Dunaj, 3. julija. Iz krščansko-socijalnih krogov izvemo o snočnih demonstracijah pred srbskim poslaništvom, da so bile prirejene od krščanskosocijalnih hujskačev, katerim na čelu stoji znani romanopisec o bolgarskih zmagah, poročevalec »Reichspošte«, Hermengild Wagner. Krščanski socijalci agitirajo za to, da naj se demonstracije danes zvečer ponove. V nedeljo nameravajo vprizoriti posebno obsežno patrijotično krščansko-socijalno manifestacijo.

Otroci.

Dunaj, 3. julija. V nedeljo ob pol treh popoldne prispo v Schönbrunn k cesarju otroci pokojnega prestolonaslednika. »Reichspost« pozivlja Dunajčane, da naj jim pokažejo svoje sočutje.

Nemški cesar.

Dunaj, 3. julija. »Fremdenblatt« oficijozno dementira vest, da bi bil nemški cesar zaradi nezadostnih varnostnih priprav odpovedal svoj prihod na Dunaj. Vzlic temu se govori v nemških krogih na Dunaju, da so prišli na sled raznim anarhistom in da je policijsko ravnateljstvo odklonilo vsako odgovornost za njegovo varnost. O polnoči je odpovedal svoj prihod tudi brat nemškega cesarja, Henrik.

Bujna domišljija.

Budimpešta, 3. julija. O podrobnostih atentatov in izidu preiskav v Sarajevu ter sokrivdi uradnih in privatnih srbskih krogov so se razširjale tako absurdne vesti, da se je čutila celo bosanska vlada primorano te vesti dementirati. Kljub temu se nadaljujejo laži. Sedaj dolže kot glavnega krivca Milana Pribičevića. Listi se trudijo dokazati, da je bil prestolonaslednik žrtev prave zarote, to pa store zato, ker bo le v tem slučaju mogoče vse udeležence, zlasti tudi Čabrinovića, obsoditi na smrt.

Budimpešta, 3. julija. Židovski listi prinašajo zopet izmišljene podrobnosti iz preiskave. Tako pravijo, da je sedaj državni pravdnik povedal, da niso podani dokazi za sokrivdo Milana Pribičevića, pač pa indicije. Princip še ni izpovedal ničesar.

Demonstracije v Splitu.

Split, 3. julija. Klerikalci so pripeljali kakih 130 klerikalnih kmetov iz okolice v mesto ter priredili obhod po mestu s prestolonaslednikovo sliko, pri čemer so kričali: »Doli s Srbi! Ven s srbskimi morilci!« Pred občinsko hišo so nagovorili kmete ter poskusili zažgati srbsko zastavo. Velik aparat policije in orožništva je preprečil nadaljne izgrede. Vojaštvo je pripravljeno. Meščani so ohranili hladno kri in se niso dali zapeljati k demonstracijam.

Še drugi atentatorji.

Dunaj, 3. julija. »Neue Freie Presse« poroča, da je imel aretirani čevljar Gabro Črnojević skrito bombo in brovning, ki mu jih je dal Gabes. Srednješolec Jelić je vrgel bombo v neki kloset, vsled česar bodo preiskali sedaj sarajevske kanale. Srb Pero Priović, ki so ga ekscedenti potolkli, je danes v bolnici umrl.

Še ena žrtev.

Sarajevo, 3. julija. Pri podpolkovniku Merizziju, ki je bil od dela bombe ranjen na vratu, je nastopilo odrevenenje. Merizzi umira. Zdravniki nimajo upanja, da bi mu mogli rešiti življenje.

Položaj v Sarajevu.

Sarajevo, 3. julija. Policija nadaljuje z aretacijami. Zopet so aretirali vse tri urednike »Srbske Rječi«. Izgnani so bili tudi vsi srbski cigani, ki so igrali zadnje tedne v Sarajevu.

Srbija.

Belgrad, 3. julija. Uradno glasilo poroča, da je prestolonaslednik Aleksander v odsotnosti kralja Petra odredil za umrlega prestolonaslednika Frana Ferdinanda osemdnevno dvorno žalovanje in sicer od 29. junija do vštevšega 6. julija.

* * *

Preiskave pri dijakih.

Praga, 3. julija. Policija je tudi tu izvršila pri jugoslovanskih dijakih in zlasti pri srbskih dijakih hišne preiskave. Srbskemu dijaškemu društvu Šumadiji so zaplenili vso korespondenco.

Dnaj, 3. julija. Hišne preiskave pri slovenskih dijakih na Dunaju se nadaljujejo. Aretiran je bil še neki medicinec, ki pa so ga, kakor tudi včeraj aretiranega pravnika, zopet izpustili. Kakor izvemo, se bodo na podlagi materijala, ki so ga dobili na Dunaju, preiskave proti ljubljanskim dijakom obnovile. Ljubljanski policijski komisar Skubl je baje že dobil tozadevna navodila.

Tirolski deželni zbor.

Inomost, 3. julija. Deželni zbor je rešil § 23. učiteljskega zakona z dodatnim predlogom posl. Schraffla. Glede tega poragrafa je bil v tem zasedanju deželnega zbora najhujši boj. Gre namreč za zvišanje začetne in končne plače učiteljev. Seja je trajala do 5. popoldne.

Inomost, 3. julija. Proračunski odsek je stavil deželnemu zboru včeraj predlog, da naj se najame novo deželno posojilo z zneskom 10 milijonov kron.

Avstro-Ogrska in Srbija.

Budimpešta, 3. julija. Z Dunaja poročajo »Pester Lloydu«, da o kakem koraku Avstro-Ogrske nasproti Srbiji na podlagi gotovih informacij ne more biti govora.

Srbija.

Belgrad, 3. julija. Za danes nameravano protestno zborovanje visokošolske mladine proti dogodkom v Sarajevu, Zagrebu in drugod so oblasti prepovedale.

Zadušnica v Belgradu.

Belgrad, 3. julija. Danes dopoldne ob 10. uri se je vršila v tukajšnji katoliški cerkvi žalna božja služba za umorjenim avstrijskim prestolonaslednikom in njegovo soprogo. Udeležil se je božje službe prestolonaslednik regent Aleksander, poslovodja srbskega poslaništva plem. Storck, ministrski predsednik Pašić, ves diplomatični zbor, vsi v Belgradu navzoči generali ter najvišji predstojniki civilnih in vojaških oblasti. Po službi božji je prestolonaslednik Aleksander izrazil poslovodji avstrijskega poslaništva še enkrat globoko sočutje Srbije na smrti prestolonaslednika in njegove soproge.

Zarota v Rusiji.

Petrograd, 3. julija. Policija je odkrila veliko revolucijonarno organizacijo. Aretiranih je bilo okrog 150 članov te organizacije.

Angleška.

London, 3. julija. V zbornici lordov se je pričelo včeraj posvetovanje o dostavku k izrednemu zakonu. Lord Lansdowne je privolil v drugo branje te dodatne zakonske predloge, a izjavil, da ne bo imela zaželjenega uspeha, ker ne bo mogla zabraniti grozeče meščanske vojne.

London, 3. julija. Angleški duhovnik kanonik Rawusley je stavil v listu »Times« predlog, da naj se v nedeljo v znak sožalja in simpatije za avstrijskega cesarja in avstrijske narode pojejo v angleških cerkvah brez razlike konfesije, cerkvene pesmi na napev avstrijske cesarske pesmi.

Ulstrska vstaja.

London, 3. julija. Položaj v Ulstru je zopet silno kritičen. Ulstrska prostovoljska armada je porabila dosedanje premirje, da se je dobro pripravila na državljansko vojno, ki naj sedaj izbruhne. Ministrski predsednik Asquith je bil včeraj v večurni avdijenci pri kralju ter se je z njim posvetoval o odredbah, ki bi bile potrebne, da se prepreči revolucija.

* * *

REVOLUCIJA V ALBANIJI.

Začetek konca.

Dunaj, 3. julija. »Neue Freie Presse« poroča iz Drača, da je zaradi kritične situacije kneginja odpotovala z otrokoma v Romunijo.

Isa Boljetinac mrtev?

Belgrad, 3. julija. Listi poročajo, da je bil albanski vodja Isa Boljetinac baje v Tirani od vstašev umorjen.

Položaj kneza brezupen.

Dunaj, 3. julija. Sedaj so spoznali tudi tu, da je položaj kneza Viljema popolnoma brezupen. Turtulis, ki obišče Esad pašo, ima nalogo, da izve, pod katerimi pogoji bi bil Esad paša pripravljen pomagati knezu s svojim vplivom. S to misijo v zvezi je tudi potovanje italijanskega poslanika Aliottija.

Dunaj, 3. julija. »Neue Freie Presse« poroča, da so velesile edine, da princ Viljem ne bo mogel ostati več knez Albanije. Velesile se že pogajajo glede njegovega naslednika.

Pred Dračem.

Milan, 3. julija. Listi poročajo, da je odplulo iz Mesine italijansko vojno brodovje, obstoječe iz treh dreadnoughtov in močne torpedne flotile, v albanske vode.

Gospodarstvo.

— **Stanje Mestne hranilnice ljubljanske.** Promet meseca junija 1914: 1585 strank je vložilo 717.929 K 20 v, 1502 stranki sta doignili 660.695 kron 41 vinarjv. Stanje vlog 45,146.087 K 21 v. Število vložnih knjižic 30.074. V II. četrtletju 1914 se je hipotečnih in občinskih posojil izplačalo 393.834 kron 08 v, vrnilo 572.591 K 31 v. Stanje posojil 34,330.249 K 06 v.

— **Goriški eksportni trg.** Iz Gorice poročajo: 1. t. m. so prodali na tukajšnjem eksportnem trgu: 5 stotov jabolk po 40 K, 60 stotov hrušk po 30 K, 35 stotov breskev po 76 K stot, 20 kg marelic po 1 K 10 v kg, 90 stotov češenj po 40 K, 10 stotov češpelj po 20 K stot, 30 kg fig po 80 v, 150 kg agreža po 36 v, 30 kg ribizelja po 50 v, 150 kg jagod po 80 v kg, 30 stotov stročjega fižola po 22 K, 5 stotov graha po 34 K, 40 stotov krompirja po 10 K stot.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo vljudno vabimo na novo naročbo, stare p. n. naročnike pa, katerim je potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponove, da pošiljanje ne preneha in da dobe vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“

velja v Ljubljani na dom dostavljen:

Vse leto . . .	K 24·—	Četrt leta . . .	K 6·—
Pol leta . . .	„ 12·—	En mesec . . .	„ 2.—

V upravništvu prejeman na mesec K 1·90.

S pošiljanjem po pošti v Avstriji velja:

Vse leto . . .	K 25·—	Četrt leta . .	K 6·50
Pol leta . . .	„ 13·—	En mesec . .	„ 2·30

Za Nemčijo vse leto 30 K. Za Ameriko in druge dežele vse leto 35 K.

Naroča se lahko z vsakim dnevom, a hkratu se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oziramo na dotično naročilo.

Pri reklamacijah naj se navede vedno dan zadnjega plačila naročnine.

List se ustavlja 10. dan po potekli naročnini brez ozira vsakemu, kdor je ne vpošlje o pravem času.

Upravništvo „Slovenskega Naroda“

Današnji list obsega 6 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: dr. Vladimir Ravnihar, drž. poslanec.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Borzna poročila.

„Kreditna banka v Ljubljani“.

Uradni kurzi dun. borze 3. julija 1914

	Denar	Blago
Naložbeni papirji.		
4% majeva renta	80·90	81·10
4·2% srebrna renta	84·10	84·30
4% avstr. kronska renta . .	81·55	81·75
4% ogr. kronska renta . .	79·55	79·75
4% kranjsko dež. posojilo .	90·75	—·—
4% k. o. češke dež. banke .	85·75	86·75
Srečke.		
Srečke iz l. 1860 ⅕	415·—	425·—
„ „ „ 1864	670·—	690·—
„ tiske	287·—	297·—
„ zemeljske I. izdaje .	276·—	286·—
„ „ II. „ . .	236·—	246·—
„ ogrske hipotečne . .	224·25	234·25
„ dun. komunalne . .	452·—	462·—
„ avstr. kreditne . . .	480·—	490·—
„ ljubljanske	57·50	60·50
„ avstr. rdeč. križa . .	50·—	54·—
„ ogr. „ „ . .	26·50	30·50
„ bazilika	23·50	27·50
„ turške	203·25	206·25
Delnice.		
Ljubljanske kreditne banke .	399·50	400·—
Avstr. kreditnega zavoda .	592·50	693·50
Dunajske bančne družbe .	503·—	504·—
Južne železnice	7·25	77·25
Državne železnice	669·50	670·50
Alpine-Montan.	785·—	786·—
Češke sladkorne družbe . .	288·—	292·—
Živnostenske banke	266·—	267·—
Valute.		
Cekini	11·42	11·46
Marke	117·90	118·10
Franki	96·05	96·25
Lire	95·75	95·75
Rublji	251·50	252·50

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 2. julija 1914.

Termin.

Pšenica za oktober 1914 .	za 50 kg	12·74
Pšenica za april 1915 . .	za 50 kg	12·95
Rž za okt. 1914	za 50 kg	9·23
Oves za oktober 1914 . .	za 50 kg	7·57
Koruza za julij 1914 . .	za 50 kg	7·39
Koruza za avgust 1914 . .	za 50 kg	7·55
Koruza za maj 1915 . . .	za 50 kg	7·27

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306·2 Srednji zračni tlak 736 mm

juli	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C°	Vetrovi	Nebo
2.	2. pop.	735·2	24·8	sr. vzh.	del jasno
„	9. zv.	735·2	20·0	sl. szah.	„
3.	7. zj.	734·1	17·8	sl. jjvzh.	del. oblač.

Srednja včerajšnja temperatura 21·3°, norm. 19·2° Padavina v 24 urah mm 0·0.

†

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je naš iskreno ljubljeni soprog, oče in brat, gospod

Štefan Weilgoni

občinski tajnik

danes zjutraj, po zelo dolgi in mučni bolezni, previden s tolažili sv. vere v starosti 27 let mirno preminul. 2569

Pogreb nepozabnega rajnkega se vrši v soboto dopoldne iz hiše žalosti v Razdrtem na ondotno farno pokopališče.

Blag mu spomin!

Sp. Šiška-Razdrto, 3. julija 1914.

Žalujoči ostali.

Brez posebnega obvestila.

! Začetniki !

Grško, latinsko, francosko, angleško, nemško, italijansko 2577

„ po zelo nizki ceni. „

Marija Stanič, Knaflova ulica 4/I.

Prešernove slike

prodaja in pošilja po poštnem povzetju

Iv. Bonač v Ljubljani.

Cena sliki 5 kron. 372

Proda se

mesarija z gostilno

v večjem trgu z veliko prihodnjostjo za trgovino. 2528

Kje, pove upravn. »Slov. Naroda«

Išče se proti dobri plači v hmeljski kupčiji dobro izurjena oseba;

prednost trgovskim pomočnikom.

Ponudbe pod **„Golding“, poste restante Celje.** 2568

Pozor, redka prilika!

Na prodaj je krasno

posestvo

ležeče tik okrajne ceste v bližini trga, Meri približno 35 oralov njiv, travnikov in lepih gozdov. Hiša in gospodarska poslopja v dobrem stanu. Pri hiši je prav dobra gostilna in trafika, ker je razen tega še gotov postranski dohodek se obrestuje z najmanj 15 %. Posestvo se proda takoj radi družinskih razmer. Denarja je treba K 20.000.

Natančni naslov pove resnemu kupcu upravn. »Slov. Naroda«. 2566

Občni zbor

zadr. tiskarne v Krškem

v likvidaciji

bo

v soboto, dne 18. julija ob 4. uri pop. v hotelu Gregorič.

DNEVNI RED:

1. Račun za leto 1913.
2. Poročilo likvidatorja.
3. Nasveti.

Likvidator za zadr. tiskarno z o. z.

Opomba: Ako bi ob določeni uri ne bilo zadostno število članov, se vrši ob pol 5. uri drugi občni zbor, ki sklepa ob vsakem številu. 2565

Pazite in prepričajte se!

! Od dobrega najboljše !

se kupi po najnižji ceni pri 2338

F. ČUDEN

Ljubljana 81 — Prešernova ulica št. 1.

Fine, zanesljivo idoče ure, uhani, prstani i. t. d.

Nov cenik zastonj in poštnine prosto.

DIJAKI

iz boljših hiš **se sprejmeje** na zračno stanovanje, izborno hrano in strogo nadzorstvo. **Stari trg št. 34, II. nadstr., desno.** 2551

Edina primorska tovarna dvokoles „TRIBUNA“ Gorica, Trinčka ulica št. 26, proj pivovar Gorjup.

Velika eksportna zaloga dvokoles, šivalnih in kmetijskih strojev, gramofonov, orkestrijonov itd. itd.

F. BATJEL

Gorica, Stolna ulica št. 2-4.

Prodaja na obroke. Ceniki franko.

:: Uradnikom ::

aktivnim vseh kategorij 249

profesorjem in učiteljem

katerih neobremenjena služnina znaša najmanje K 2300·— na leto, dalje

penzijonistom

ki imajo vsa jK 1400·— pokojnine, dovoljuje

posojila

na podlagi življenskega zavarovanja, proti zaznambi na služnino, oziroma pokojnino na prvem mestu in proti primernemu poroštvu pod najugodnejšimi pogoji na 5—30-letno amortizacijsko dobo

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi. Podrobna pojasnila daje brezplačno **„Generalni zastop banke „Slavije“ v Ljubljani“**

Priporoča se kot strokovnjak

K. JURMAN

optik-specialist, optični zavod z eletkrič. obratom.

Bodite previdni pri nakupu očal, ker le specialist vam lahko določi pravilno očala in Vas strokovnjaško postreže.

Zahtevajte : cenik. :

Čevlji za gospode in dame.

Odličnost v kvaliteti in oblikah.

Šelenburgova ulica 7

(nasproti c. kr. glavne pošte).

Cene:

K 12·50

K 16·50

Sprejme se

gospodična

na stanovanje in hrano. Ako bi hotela gospodična vstopiti po počitnicah, naj se takoj oglasi v upravništvu »Slov. Naroda«. 2552

Novo! Novo!

30—40 vagonov ledu

iz Mengiških pivovarniških ledenic **v Ljubljani, Metelkova ulica št. 13 in v Šiški, restavracija „Vega“** je v vsaki množini 2381

na prodaj.

Cena do 100 kg 1 K 60 v, za 100 kg dostavljeno na dom v Ljubljani. Pri večjem odjemu ali pri oddaji iz ledenice cena po dogovoru z lastnikom

ANTON MAVER

posest. restavracije Vega, Sp. Šiška 26.

Delavce

proti dobri plači **se sprejmo takoj,** kakor tudi izurjenega 2561

ključavničarja in močnega kovača

v tovarni za lim v Ljubljani.

1914 Slovenski vsesokolski zlet 1914

Vseh vrst blago za kroj članov in članic Sokola, kakor tudi za naraščaj, dalje vse v to svrho spadajoče potrebščine: čepice, srajce, telovadni jopiči, hlače in čevlji, našivi i. t. d. se dobijo natanko po predpisih slovenske in češke sokolske zveze pri tvrdki

A. & E. Skaberné, Ljubljana, Mestni trg štev. 10.

Zaradi pozne sezije se prodaja kar je še v zalogi

damskih in otroških slamnikov

pod tovarniško ceno

samo v modnem salonu

Stuchly-Maschke

Ljubljana, Židovska ulica št. 3.

Razpis.

Za zgradbo deželnih cest

Novi Breg-znamenje pri Gorenji vasi in Trnovec-Stari Breg v cestnem okraju Kočevje

na 89.000 K oziroma 18.000 K proračunjena dela in dobave se bodo oddale potom javne ponudbene obravnave.

Pismene vsa dela zapopadajoče ponudbe z napovedjo popusta ali doplačila na enotne cene proračuna ali z napovedjo pavšalnega zneska naj se predlože

do 18. julija t. l. ob 11. uri dopoldne podpisanemu deželnemu odboru.

Ponudbe, katere morajo biti kolekovane s kolekom za 1 K, doposlati je zapečatene z napisom: **„Ponudba za prevzetje cestnih zgradb Novi Breg znamenje pri Gorenji vasi in Trnovec-Stari Breg“.**

Ponudbi mora biti dodana izrecna izjava, da pripozna ponudnik stavbene pogpje po vsej vsebini in da se jim brezpogojno ukloni.

Razven tega je dodati kot vadij še 5% stavbnih stroškov v gotovini ali pa v pupilarno varnih vrednostnih papirjih po kurzni ceni, zlasti v komunalnih zadolžnicah ali zastavnih listih kranjske dežele.

Poleg pismene ponudbene obravnave se vrši dne 20. julija ob 1. uri popoldne v Gorenji vasi (Brunwirt) še ustmena zmanjševalna licitacija pri kateri se bodo oddali posamezni oddelki teh cest. Cesta Novi Breg-znamenje pri Gorenji vasi je razdeljena na 3 oddelke po 2660 m, 2985 m in 3455 m. Cesta Trnovec-Stari breg tvori en oddelek zase v dolžini 2000 m.

Pri ustmeni obravnavi za delne proge je od vsakega ponudnika položiti 100 K vadija, kateri se bo, ako bo odobrena ponudba, popolnil za varščino na 10% pogojene svote iz zaslužka, ki se bo izplačeval vsaki mesec po napredku dela.

Deželni odbor si pridrži pravico izbrati ponudnika ne glede na višino ponudbene cene, oziroma če se mu vidi potrebno, razpisati novo ponudbeno razpravo ali sploh vrniti vse ponudbe.

Načrti, proračun in stavbni pogoji so na ogled v dež. stavbnem uradu.

Od dež. odbora kranjskega

v Ljubljani, dne 23. junija 1914.

Fotografski aparat

Proda se prvovrsten aparat z najboljšim objektivom, prav malo časa rabljen in izvrstno ohranjen, kakor nov. Oblika 10/15 cm, f = 180 mm, f : 4.8; 3 dvojne kasete (Buchkasseten) in najfinejši stativ iz aluminija. Navedeno je pred letom stalo nad 600 kron, odda se proti takojšnjemu plačilu za 420 kron. 2553

Ponudbe sprejema pod šifro **„Euriplan“** na upr. »Slov. Naroda«.

Ali je dobiti točno in neškodljivo učinkujočega sredstva proti

moški oslabelosti?

Velezamiv opis o presenetljivem razkritju nemškega potovalca po Afriki (priporočano tudi od številnih nemških in inozemskih profesorjev in zdravnikov) razpošilja za 20 h za poštnino v zaprtem dvojnem pismu brez natiska dr. med.

H. Seemann, Sommerfeld 83, (Ffo.)

Gospodje vsake starosti, ki so doslej brezuspešno rabili vse mogoče (aparate, krogljice, metode, praške takozvane ojačila itd.), mi bodo po prečitanju mojega opisa hvaležni. Pišite takoj, ker je na razpolago samo omejeno število eksemplarov. 4563

Postrežba točna! Cene solidne!

Prva največja domača in ekspertna tvrdka!

Zalagatelj c. kr. armade, vojne mornarice, domobranccv itd

Glavni zastopnik največjih tovarn ur v Švici

Priporočamo najboljše

Sidrnike ure, Schaffhausen ure, Roskopf ure itd.

Najbogatejša zaloga kolesnih in drugih gramofonov, ukazov, verižic, napostnic itd. Kuhinjno orodje. — Kredni zaslavlni in srebrni itd. itd.

Najnovejši cenik brezplačno.

Vizitnice

v elegantni obliki priporoča

Narodna tiskarna.

Nogavice in druge pletenine, dalje perilo, ovratnike in v to stroko spadajoče blago dobite najceneje v specijalni trgovini

A. & E. Skaberné

Mestni trg 10. 522

Velika izbira! Solidna postrežba!

Nobena varnostna odredba ne brani nikogar pred smelimi tatvinami.

Dolžnost je torej vsakega, braniti svoje imetje

z zavarovanjem zoper vlomsko tatvino

katero pod zelo ugodnimi pogoji sklepa in na vsa vprašanja z obratno pošto odgovarja 2147

Generalni zastop banke „Slavije“ v Ljubljani.

Št. 12001. 2463

Razpis.

Mestna občina ljubljanska oddaja ponudbenim potom

zgradbo št. Peterskega mostu v Ljubljani.

V smislu predpisov sestavljene ponudbe je vložiti v zapečatenem kuvertu z napisom **„Ponudba za zgradbo St. Peterskega mostu v Ljubljani“**

do 10. julija do 12. ure opoldne

pri mestnem stavbnem uradu **Lingarjeva ulica št. 1, II. nadstr., soba št. 3.**

Predno še poteče ta rok, je položiti pri mestni blagajni vadij, znašajoč 5% ponudbene vsote; ponudnik, ki dobi zgradbo, mora tekom 8 dni po oddaji dela zvišati imenovani znesek na kavcijo, ki mora znašati 10% ponudbene svote. Podlage in pripomočki za razpis oziroma za ponudbeno obravnavo so do preje omenjenega dneva na vpogled v mestnem stavbnem uradu, soba št. 3 v uradnih urah od 9.—12. ure dopoldne; ravnotam se dobe proti plačilu 25 K razpis, stroškovnik, splošni in posebni pogoji in podrobni načrti. Proti plačilu nadaljnih 25 K se onemu, kateremu bo delo oddano, elaborat spopolni.

Ofertu je priložiti:

1. Ponudbo.

Glede roka za izvršitev del se opozarja na določbo posebnih pogojev.

Za slučaj, da ponudnik ni opravičen stavbo samostojno izvrševati, mora v ponudbi navesti ime in bivališče svojega usposobljenega zastopnika, kateri bode imel odgovorno vodstvo pri zgradbi.

2. Stroškovnik in

3. Potrdilo mestne blagajne, da je ponudnik položil vadij.

Ponudbo in priloge je pravilno kolekovati, ter oskrbeti s podpisom podjetnika, in če je treba, s podpisom tvrdkinega pooblaščenca, oziroma odgovornega voditelja zgradbe.

Podjetnik mora v stroškovniku vstavljene enotne cene, za katere ponuja prevzeti izvršitev del, izpisati tudi z besedami.

Mestna občina si pridržuje pravico oddati zgradbo mostu ne glede na višino ponudene svote.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

dne 20. junija 1914.